

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0161

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ ភាច រស់ ភេទប្រុស អាយុ៥៦ឆ្នាំ

មុខងារនៅសម័យខ្មែរក្រហម: “កងភ្នំ”

សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិស្រះកើត ឃុំព្រះនេត្រព្រះ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១

សម្ភាសន៍ដោយ: ហ៊ុន សុផានី

០១:០៣:៥៧

៣៨ទំព័រ

រស់ : ដេកមិនសូវបាន ណាអត់យូរ ណាមួយជម្ងឺ ណាមួយខ្លាចកេរ្តិ៍ចោល មិនបានទៅធ្វើការ
ងារកេរ្តិ៍ចោល ។

ធានី : ចុះពូជីនប្រវត្តិភូមិនឹង កាលពីមុនភូមិនឹងយ៉ាងម៉េច ម៉េចបានមានភូមិនឹងគេដាក់ឈ្មោះភូមិ
ស្រះ?

រស់ : ភូមិស្រះនេះ តាមចាស់ៗពីដើមមិញ វាមានភ្នំស្រះៗ ភ្នំសេះៗ ដល់យូរៗភ្នំ ស្រះ
តាម ចាស់ៗពីដើមកាត់ ។

ធានី : បានដាក់ភូមិនឹងនៅក្បែរភ្នំនឹង?

រស់ : បាទ! ហើយកើតជាភូមិស្រះកើត ។

ធានី : ចុះវត្តនេះកសាងយូរទៅ?

រស់ : កសាងប្រហែល៥០ឆ្នាំហើយ ។

ធានី : ចឹងវត្តនឹងកសាងយូរហើយ?

រស់ : បាទ! យូរគ្រាន់ដែរ ។

ធានី : កាលសម័យខ្មែរក្រហមវត្តនឹងកេរ្តិ៍ចោលដែរអត់ទេ?

រស់ : សម័យខ្មែរក្រហម អត់ទាន់បានធ្វើវិហារធ្វើអីទេ ហើយកន្លែងសាលាកន្លែងវត្តលោក គេ
យកអ្នកជម្ងឺ ទៅសម្រាកពេទ្យកន្លែងសង្កមកិច្ចគេនោះ ។

ធានី : ចឹងមានព្រះសង្ឃស្នាក់នៅដែរ?

រស់ : សម័យខ្មែរក្រហមនឹង?

ធានី : បា!

រស់ : អត់មានទេ ។

ធានី : កាលមុននឹង?

រស់ : មុននឹងមាន សម័យ លន់ នល់ មាន ។

ធានី : ដល់ពេលហើយយ៉ាងម៉េច បានអត់មានវិញ?

រស់ : សម័យ លន់ នល់ ខ្ញុំនឹងហើយគេចាប់ដោះស្រង់ជីពរ ។

ធានី : ពួកអ្នកបួស?

រស់ : បាទ! ខ្ញុំអ្នកបួស ។ កាលមុនខ្មែរក្រហមរំដោះបាន៧៥ ។ សម័យ៧៥ គេឲ្យលោកនេះមក ធ្វើស្រែ ក្នុងស្រែអីតាមនេះ ហើយដាំដំឡូងដាំអី ។ ដល់មកពាក់កណ្តាលខែវស្សា៧៥នោះ គេមកបកស្រង់ជីពរនេះ ។

ធានី : អ្នកណាគេអ្នកបក ពូចាំឈ្មោះគាត់?

រស់ : ពួកនេះ សនៗនោះដឹងស្រុកកំណើតកើតទីនៅកន្លែងណាទេ ប៉ុន្តែគេគ្រប់គ្រងនៅកន្លែងឃុំ នេះ ។ មុននឹងគេផ្សិតខ្ញុំបួសមក វែវចោលស្រែកដូចជ្រូក នៅម៉ាជួរខាងត្បូងភូមិ ។ ហើយ វាលខាងត្បូងវត្តនេះ ក្លាយជាវាលពិឃាតមនុស្ស គេវែវចោលរហូតដល់កូនជំទុកយឿម ឈ្មោះនាង ម៉ក់ ស៊ី គ្នាមកពីបោកវល្លី បោចស្មៅពីស្រែក៏មកដល់បោះកូនទៅលើក យកដំពុះទង់ពីក្រោម កូនដំរី កាប់ពេញណាគេ ។

ធានី : កូនអ្នកណាគេ?

រស់ : កូនជំទុកយឿម ។

ធានី : ឈ្មោះអីគេ?

រស់ : ម៉ក់ ស៊ី វែវចោលទាំងកូនគេបុក ឲ្យជាប់ខ្សែទាហាន ខ្សែអ្នកតូច អ្នកធំ គេវែវចោលទាំង អស់ ។

ធានី : ចិនសម្លាប់នៅវាលមុខវត្តនឹង?

រស់ : ទេ!សម្លាប់នៅស្រះ មានវាលខាងត្បូងភូមិ ហើយម៉ាជួរដើម... គេចាប់ពីណាពីណា បាញ់បានគេចង់ជើងចង់ដៃសែនយកទៅកប់តាមម៉ាជួរខាងវាលខាងត្បូង ។

ធានី : ត្បូងភូមិ?

រស់ : បាទ!

ធានី : កន្លែងនឹងកន្លែងគេកប់មនុស្សច្រើនដែរ?

រស់ : បាទ! ច្រើនចង់រាប់រយនាក់សម័យនោះ ។

ធានី : ប៉ុន្មានទៅ?

រស់ : អូ! ច្រើនដែរ អាកប្បកិរិយាដឹងត្បូងភូមិនោះក៏កប់ តាមគ្រឿងៗ ដឹងភ្នំកប់ច្រើន ។
 ធានី : មានអ្នកផ្សេងមកកស? ។
 រស់ : អត់ទេ អត់មានមកកសទេ ព្រោះសម្លាប់នោះ សម្លាប់ចោលទាំងពូជតែម្តង ទាំងកូនទាំង
 ចៅ ទាំងប្តីប្រពន្ធ សម្លាប់ចោលទាំងអស់ ។ ម៉ាតូដៗដូចជាខ្សែមេឃុំ គេសម្លាប់ម៉ាយុំ ។
 ធានី : ខ្សែមេឃុំ?
 រស់ : ហ្នឹងហើយ ប៉ុ យៀងនឹង ជំទុកមេឃុំ គេហៅជំទុកយៀម កាត់ធ្វើឃុំពីដើម ។
 ធានី : ចឹងកាត់យកបងប្អូនកាត់ប៉ុន្មាននាក់ទៅ ដែលយកទៅសម្លាប់ខាងត្បូងឃុំ?
 រស់ : អូ! សម្លាប់ នេះខ្លះ ដឹងថាសម្លាប់ខាងណាខាងស្រះលិច ខាងអីណាទៀតវាច្រើន ដឹងម៉ា
 ខ្សែស្រឡាយដឹងថាស្រាវជ្រាវៗ ថាខ្សែទាហាន ខ្សែភូមិខ្សែស្តី ក៏សម្លាប់ចោលទាំងអស់ ។
 ធានី : ប៉ុន្តែជានិច្ចទៅ ម៉េចបានគេយកវាលខាងត្បូងភូមិវត្តយើងធ្វើចឹង?
 រស់ : ទេ! អាខាងត្បូងភូមិនេះ គេម្យ៉ាងគេវែងឲ្យឃើញថាប្រជាជននឹងឲ្យឃើញជាក់ស្តែង
 គេវែង ចោលមែន ឬមិនមែន កុំឲ្យដូចជាប្រើប្រជាជនទៅវាយបំបាត់នេះនោះ
 វាធ្វើកុំទៅដើម្បី ប្រើប្រជាជនឲ្យធ្វើអីៗឲ្យខូច ។
 ធានី : ឮឃើញទាំងអស់គ្នា ឬលួចមើលបានយើងដឹង?
 រស់ : ខ្ញុំមើលពីវត្តទៅ ខ្ញុំប្អូន ។
 ធានី : កាលនឹងពេលពួកនៅប្អូនទេ អត់ទាន់ជឿទេ?
 រស់ : បាទ! ជឿទេ នៅបានម៉ាវស្សា បានគេចាប់ដកស្បង់ជីពរ ៤៨អង្គ ។ ពេលនោះខ្ញុំសុំដែរ
 ដូចជាបងប្អូន កាត់អាចារ្យបាលី ហើយតារក្នុងនោះខាងអនុកុណ
 កាត់សុំថាឥឡូវសុំនៅចុះ ឲ្យពួកនេះក៏គេសឹកទៅ ។ គេថាទៅៗ បាន គេនិយាយចេះ
 ប៉ុនប្រជាជនគេមិនឲ្យបៀតបៀនទេ ហើយឯងដោះស្រាយម៉េចដោះទៅ គោក្របីគេមិនឲ្យ
 ស្រែភ្នំគេមិនឲ្យ ។ ហើយឲ្យឯងទៅ លើកទំនប់កំបោរទៀត
 ហើយមិនឲ្យប្រជាជនមិនឲ្យនៅជិតបៀតបៀន ហើយអ្នកណានៅបាន បើស្តីមិនឲ្យៗ ។
 ធានី : ហើយ សន នេះជាស្តីគេ ជាប្រធានភូមិ ប្រធានឃុំ?
 រស់ : សន នោះ អី! ជុំតាក្រក់នៅនោះ ប៉ុន្តែតាក្រក់នៅនោះឯងទៅ តាសន ជាអ្នកដើមកាប់
 សម្លាប់ ។
 ធានី : តាក្រក់នៅខាងណា?
 រស់ : តាក្រក់កាត់មេឃុំដែរ ប៉ុន្តែមិនដឹងស្រុកកំណើតនៅណាទេ ។

ធានី : កាត់មេឃុំអីកេ ?

រស់ : មេឃុំដែលសម័យខ្មែរក្រហម រំដោះបានហើយនឹង ។

ធានី : កាត់មេឃុំអីកេ ដូចយើងនៅនេះមានឃុំព្រះនេត្រព្រះ មានអីចឹង ?

រស់ : បាទ! មេឃុំព្រះនេត្រព្រះ ។

ធានី : ចុះតាក្រក់នឹងជាស្តីកេ ?

រស់ : តាក្រក់នោះកាត់មេឃុំ ។

ធានី : ចុះតាសន ?

រស់ : តាសន កាត់នោះប្រហែលជាអនុភូមិនេះឯង ប៉ុន្តែតាសននឹង កាត់អ្នកដើរវ៉ែ ។

ធានី : សននឹង កាត់ជាអ្នកក្រោមតាក្រក់ ?

រស់ : បាទ! ក្រោម ។

ធានី : តែតាសន នឹងកាត់ជាអ្នកដើរវ៉ែ ?

រស់ : បាទ! សន នឹង ជាអ្នកវ៉ែ អ្នកសាហាវ ។

ធានី : សព្វថ្ងៃកាត់នៅរស់ទេ ?

រស់ : ទេ! សម័យ ដូចថាពួកនិរតីមក ក៏បាត់រូបរាងហើយពួកនោះ មិនដឹងថាគេសម្លាប់ចោល មិនដឹងថាអីទេ ពួកនោះ ។

ធានី : ចុះពូ ពេលដែលពូថាពូបួស គេឲ្យផ្សឹកៗហើយ យើងផ្សឹកតាមធម្មវិន័យរបស់ព្រះពុទ្ធ សាសនាយើង ?

រស់ : បាទ! ផ្សឹកនោះ រៀនសូត្រ ប្រោះព្រំ ក្នុងឯងទេ ដូចថាលោកតាក្រក់នោះ កាត់នៅក្នុងកាត់ អនុគុណ អាណនៈអាចារ្យបាលី នាំក្នុងផ្សឹក ស្រុះស្រួលក្នុងទៅ ។

ធានី : កាលនឹងពូចាំទេ ពូសឹកឆ្នាំប៉ុន្មាន ?

រស់ : ខ្ញុំផ្សឹកឆ្នាំ៧៥ ។

ធានី : ៧៥ម៉ឺន ?

រស់ : បាទ! ៧៥ គេរំដោះ ហើយភ្នំស្រែបានម៉ារស្សានឹង គេផ្សឹកអារូចម៉ារស្សានឹង នៅក្នុងឆ្នាំ ៧៥នោះឯង ។

ធានី : ដល់ពេលផ្សឹកទៅ ពូទៅណា ?

រស់ : ផ្សឹកទៅ គេឲ្យខ្ញុំកាប់អុស ឲ្យអ្នកធ្វើស្ករ ទៅអារដើមក្រសាំង ដើមក្រឡាញ់ពេញតែជើង ភ្នំ ។

ធានី : ចឹងពូដើរព្រៃហូត?

រស់ : ទេ! មិនបានជាដើរព្រៃទេ គ្រាន់កាប់ភ្នំនកូម កាប់អារដើមក្រសាំង ដើមក្រឡាញ់ធំៗទៅ ឲ្យគេអ្នកដុតធ្វើស្ករ។ ហើយដល់ក្រោយមក គេឲ្យខ្ញុំភ្ជួរស្រែ ឲ្យដុំបាស់ៗធ្វើស្រែទៅ ក៏ទៅ ដល់ធ្វើឯត្បូងនោះឯង បានថាមានទោសនោះ ក៏គេឲ្យរែកដី៥ថ្ងៃ។ មានទោសនោះចេះ ឈ្មោះតារឿងៗនោះ តាត់ភ្ជួរប្រធានភ្ជួរ។ ដល់តាក្រក់ទៅឃើញ តាត់ថា «ហៅអាមកភ្ជួរ ណាយភ័យវាម៉ែ យើងចេះផ្ទៃប្រឌិត» ដល់នាំគ្នារាយការណ៍ «ពុកអើយ! បុរាវភាសិត ហើយដឹកមកទម្រាំ៧០ ហើយដឹកទេមានតែ២ដឹកពូជ» ហើយដល់ដឹកទៅ អាមកភ្ជួរនោះ មិនទាន់បានបរទៅដល់ផង ឯនោះភ្ជួរអស់ទៀត។ នៅបញ្ឈរគោចោល ដល់តាក្រក់ឃើញ ថា យើងចេះផ្ទៃប្រឌិតផង ឲ្យស្ទុះរឿងភ្ជួររឿងអីៗ ចុះបុរាវមិនមាន គិតធ្វើម៉េច មាន បោះដីរវាងចាក់ ទម្រាំអ្នកដឹកមកដល់យើងភ្ជួរនេះរួចហើយ កុំឲ្យស្ទុះភ្ជួរ។ ដល់ឃើញឯង ចាក់ស្រូវនឹងដីនឹង ថាឯងខ្លាំង។ យកមនុស្សទៅរែកដីនោះ នៅប៉ុយសំរោង ៤ម៉ែត្រ ក៏ប ហើយទំនប់នោះដឹកចេះទេ ប៉ុន្តែរែកនោះពីនេះទៅដើមបានរី(បានក្រី) សឹងពីនេះទៅ ស្រះ។ ចុះដើរត្រង់ចេះដើរមិនរួច ដើរបញ្ជិតៗវាខ្ពស់ៗ ហើយពេលណារែកនោះឯង ក្រោមម៉ោង១២យប់ៗក្រោករែកដី នេះសួរព្រះខ្ញុំ តាត់ធ្វើបុណ្យភៅ។ ១២យប់ អាមើលអីមិនឃើញក៏រែក ហើយបើអ្នកណាខ្វាក់មានចេះ គេដឹកអន្ទុយយើងដើរមើល បើថាដើរទៅខ្វាក់មែន ធ្លាក់អន្ទុយ បើថាមិនខ្វាក់ទេ អត់ធ្លាក់អន្ទុយទេ ចាប់យកទៅវ៉ែ ចោល។

ធានី : ចុះគេធ្វើចឹងអី?

រស់ : គេខ្លាចយើងឈឺសតិអារម្មណ៍ យើងពុកខ្លួន។

ធានី : ចុះបើយើងឃើញ យើងដើរចូលអន្ទុយទៅគេថាយើង?

រស់ : គេថាយើងខ្វាក់មែន បើយើងមិនខ្វាក់អន្ទុយទេ ឈឺសតិអារម្មណ៍ មុខតែកុហកគេចេះចុះ គេយកទៅវ៉ែចោលហើយ។ ហើយមិនគួរនិយាយទៀត ពេលដែលខ្ញុំរែកដី ប៉ុន្តែនារីនោះ មិនដឹងថាឯងប្រាប់ហើយរស់ទេ អ្នកថ្មី កំពុងប្រជុំច្រើនចេះ មានទោសចូលចាក់ស្រូវ អង្កុយ កៀនចេះ ចុះបាស់ៗផង។ អង្កុយកៀនផង ស្រាប់តែឈ្មោះតាជនៗ តាត់អនុកូមដែរ តាត់ថា «យកនារីនោះវ៉ែចោល កណ្តាលជំនុំនៃសម្បហភាពឃើញ ព្រោះនារីនេះវាលើចេះ ឈឺសតិអារម្មណ៍ចេះចុះ ពេទ្យទៅពិនិត្យមិនមានថាលើអី» ពូថាហៅនារីអង្កុយបៀតខ្ញុំចឹង

ស្រាប់តែគ្នាវាដូចជាដុះៗ នោមមិននោម ក្លាភ័យក្លា។ កាត់ថា “ឯណានារី ឆាប់មកៗ” ដល់នេះលើកអស់ គេស្រែកថា អ្នកណាហ៊ានធានា ខ្ញុំគេសំឡូតខ្លាំងមែនទែន អត់ហ៊ានចេះ ឡើង ។ ខ្ញុំអោនខ្លាចគេឃើញ “ពួកអើយ! ទុកសាងបានម្តង” មកៗ អ្នកណាថាៗ រកមើល ។ បានចាស់ៗថា ទាំងអស់គ្នា បានខ្ញុំរួចខ្លួន ។ នារីនោះក៏បានរស់ទៅ កុំអីពេលនោះ គេវែរចោលពេលនោះ ពួកប្រជុំថ្ងៃនោះ ។ ហើយខ្ញុំនៅសម័យនោះ ត្រាន់គេវែរចោល២-៣ដង ។ នៅដំបូកស្នាយ គាសិននោះ កាត់អនុប្រធានភូមិ បឹងខ្ញុំដឹកក្របីស៊ីចេះ គាសិនថា “រើយ! ចងក្របីទុកនោះសិនហើយ មកហូបបបរសិន” ខ្ញុំថា “មាឯងពិសារមុន ខ្ញុំខ្លាចក្របី ដាច់ស៊ីស្រូវ” “ទេ! យើងមើលឃើញតើចំណាយប្រហែលជា៥០-៦០ ម៉ែត្រ” ។ ហើយក៏ខ្ញុំ ចងកំនួចយ៉ាងចំណាប់ ។ ចងទៅរូង ក្របីនោះស៊ីសំណាប ទល់ប៊ុ សន នោះគេដើរមកដល់ ក្លាម គេចាប់ក្របីដើរដឹក “ឯណាម្ចាស់ក្របី ហៅមកនេះវែរចោលនេះតែម្តង ពួកនៅនោះ សុំអង្ករករ” ថាយ៉ាប់នោះយ៉ាប់ហើយ តែក្របីស៊ីស្រូវក៏ខ្លាំង ។

ធានី : អ្នកណាគេថាវាចាប់ពួ លើកក្រោយ?

រស់ : ឈ្មោះ ស ។

ធានី : ឈ្មោះ ស នេះជាអ្នកណាគេ?

រស់ : ស នោះ គេថាគេមេបញ្ជាការ គេមើលការខុសត្រូវនេះផង ដែលវាស់វែងច្រើនណាស់ ហើយអានោះក៏វែរចោលក៏ច្រើន អា ស ប៉ុនតែវាឆាប់ហើយ ឆាប់សម័យនោះហើយ ។ ពួកនិរតីមក ក៏វែរវាចោល ។

ធានី : មើលការខុសត្រូវអីគេ ស នឹង?

រស់ : គេមេបញ្ជាការខាងទ័ពនោះ ប៉ុនគេឲ្យចុះជាប់មើលការខុសត្រូវតាមសហករណ៍តាមអី ។

ធានី : កាត់មកពីណាវិញ ស?

រស់ : មិនដឹងមកពីណាពីណាទេ ពួកខាងនោះឯង ។

ធានី : អ្នកស្រុកយើង?

រស់ : ទេ! មិនដឹងគេមកពីខាងណាទេ ពួកខាងមជ្ឈិមក្រោយមកបាននិរតី ។

ធានី : បស្ចឹម?

រស់ : បាទ! បស្ចឹម ។

ធានី : បន្ទាប់មកទៀតបាននិរតី?

រស់ : បាទ!
 ធានី : និរតី អ្នកណាគេ ពូចាំឈ្មោះ?
 រស់ : និរតី ពួកខាងនារីអំនេះ ដែលធ្វើប្រធានសហករណ៍នេះ យាយចែមដែលធ្វើមេឃុំនោះ ។
 អី! ចៅហ្វាយស្រុក យាយចែមគាត់ចៅហ្វាយស្រុក ប៉ុន្តែគាត់នៅខាងភ្នំលាភនោះ ។
 ធានី : ចឹងគាត់ឈ្មោះ នារីអំ ប្រធានសហករណ៍យើងទេ?
 រស់ : ប្រធានសហករណ៍នៅនេះ ។
 ធានី : ដល់ពេលយាយចែម?
 រស់ : យាយចែម ចៅហ្វាយស្រុក ប៉ុន្តែគាត់ទៅនៅភ្នំលាភ ។
 ធានី : ចៅហ្វាយស្រុកអីគេ?
 រស់ : ចៅហ្វាយស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ។
 ធានី : អាទីនគេហៅចៅហ្វាយស្រុក ឬចៅហ្វាយឃុំ?
 រស់ : ចៅហ្វាយស្រុកសម័យខ្មែរក្រហម ។
 ធានី : គាត់មុខងារ ជាចៅហ្វាយស្រុក ឬចៅហ្វាយឃុំ គណៈសន្តិភាព ឬគណៈឃុំ?
 រស់ : ទេ! ចៅហ្វាយស្រុកតែម្តង កាន់ក្រប៉ូកូមតែម្តង ម៉ាស្រុកព្រះនេត្រព្រះនេះ នឹងឯង គាត់
 អ្នកមកក្រប៉ូកូម ចៅហ្វាយស្រុកនោះ ។
 ធានី : ហើយម៉េចដែរ ចឹងនៅពេលដែល សន នោះនៅទៀតអត់ ពេលដែល ស មក?
 រស់ : សន នោះបាត់រូបហើយ នៅពេលដែលពួកនិរតីមកក៏បាត់មិនដឹងថាទៅណាទៅណា ។
 ធានី : ចឹង ស នឹងស្រី ប្រុស?
 រស់ : ស នោះ ស្តី ស ទេ ប្រុស ។
 ធានី : ចាំមើលពូ គាត់មានឈ្មោះ សន នឹងនៅក្រប៉ូកូមតែម្តងយើង?
 រស់ : មួយ សន មួយ ស ។
 ធានី : បន្ទាប់មក ស?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : ស នឹង ពូថាមកពីបស្ចឹម?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : ចង់សួរថា ម្នាក់ ស នឹងស្រី ឬប្រុស?
 រស់ : ប្រុស ។

ឆានី : ចង់សួរថា ពេលដែល ស មកដល់ សន នឹងបាត់ខ្លួនហើយ ឬនៅ?
 រស់ : និរតីមក បាត់ ។
 ឆានី : កាលពេល ពូ ស នឹងនៅ អត់ទាន់បាត់ទេ?
 រស់ : អត់ទាន់ទេ និរតី មិនទាន់មក សន នោះនៅ ។
 ឆានី : ចឹងកាលពេលនិរតីមកប៉ុន្មាននាក់ ក្រៅពីយាយ ចែម?
 រស់ : និរតីមកច្រើនណាស់ មកគ្រប់ភូមិ គ្រប់អីតែម្តង ។
 ឆានី : យាយ ចែមនាំមក?
 រស់ : យាយ ចែមដឹង គេខាងនិរតី គាត់នាំនិរតីមកគ្រប់គ្រងតាមភូមិ គ្រប់គ្រងតាមស្រុក ។
 ឆានី : ចឹងយាយ ចែមនាំមក គណៈឃុំរបស់ពូដូរទៅអ្នកណាវិញ?
 រស់ : ដូរដល់ពេលនោះ កាលនោះភូមិពួកនិរតីមកពីណាវាភ្ជាប់ដែរ ។ បើនៅក្នុងភូមិសហករណ៍
 នេះមាននារីធំ ។ នារីមកនេះ តាក្រក់ តាចាមនេះ យាយ ចែមនេះឯងចាប់យកទៅដាក់
 នៅក្នុងផ្ទះ ។
 ឆានី : តាក្រក់នឹង ចាប់យាយ ចែមវិញ?
 រស់ : យាយ ចែមចាប់តាក្រក់ ចាប់ពួកបស្ចឹម ចាប់យកទៅដាក់លើផ្ទះបាន មានអីដង្កាប់ម៉ូតូចាប់
 មួលសាច់ មិនដឹងទេ ។ មួលសាច់ពួកតែមាត់ស្រែកឡឡា ។
 ឆានី : ចុះម៉េចបានពូដឹងរឿងនឹង?
 រស់ : ដឹង ព្រោះភូមិខ្ញុំគេធ្វើចល័តៗ វាត្រូវគ្នានឹងនិរតី គេក្តាប់យើងពីលើ ដល់ត្រូវគ្នាគេថា “ភស”
 ទៅលេងផ្ទះអីចែម” ។
 ឆានី : ពូទៅដែរ?
 រស់ : ទេ! ខ្ញុំនៅនេះទេ តែពួកគ្នាខ្ញុំនោះ ។ ដល់ទៅដល់ អាធ្នាប់ស្កាល់ឈ្មោះ គាលិនៗនោះ
 ស្បែកជើងនេះ ស្បែកជើងតាក្រក់ តាចាម ។ ស្រាប់តែដង្កាប់ម៉ូតូបាន គេឡើងទៅលើ
 ពួកតែមាត់តាចាម ស្រែកមួលសាច់នោះឯង ។
 ឆានី : ចឹងគាលិននឹងគាត់អ្នកទៅលេងផ្ទះយាយ ចែមនឹង?
 រស់ : គាលិននឹង គេខាងគាត់ប្រធានចល័ត រងពីខាងនិរតីៗ គេក្តាប់ពីលើ ។
 ឆានី : ចឹងគាលិននឹង គាត់អ្នកស្រុកយើងទេ?
 រស់ : ស្រុកនេះឯង ។
 ឆានី : បន្ទាប់មករង បន្ទាប់ពីនិរតី?

រស់ : បាទ!
 ធានី : ដល់ពេលហើយតាលិននឹងកាត់ទៅលេងដុះយាយចែម?
 រស់ : និរតី គេនាំទៅលេង បានស្គាល់ស្បែកជើង ឬមាត់តាក្រក់ តាចាមមែន។
 ធានី : ហើយសព្វថ្ងៃ តាលិន កាត់នៅរស់ទេ?
 រស់ : នៅសព្វថ្ងៃ នៅភូមិភ្នំជញ្ជាំង ។
 ធានី : ដុះកាត់នៅកន្លែងណាទៅ?
 រស់ : ដុះកាត់នៅលិចដុះកុងល្បឿ ស្គាល់កុងល្បឿ ។
 ធានី : កុងល្បឿ អត់ដឹងមួយណា ព្រោះអីភ្នំជញ្ជាំងនឹង ពេលខ្ញុំជិះមកនៅលើកន្លែងធ្វើព្រះ?
 រស់ : មិនទេ នៅត្បូង(ក្រោម) ។
 ធានី : ចូលតាមឃ្លានទ្វារវត្តអត់?
 រស់ : អត់មានចំថ្នល់ទេ ចុះមកត្បូងរួចបានមកតាមនេះវិញ(លិច) ។ តាលិននេះ កាត់ប្រធាន
 ខាងចល័ត ។
 ធានី : រងបន្ទាប់ពី?
 រស់ : បាទ! ប្រធានកងរយ កងអីទេ។
 ធានី : ចល័តទៅណាវិញប្រធានកងរយ?
 រស់ : ឲ្យទៅនៅម៉ាជួរខាងដង្កើបក្តាម អ្នកក្តាប់ចល័តដងជុំនិរតី។ ហើយក៏កាត់និយាយប្រាប់ខ្ញុំ
 ដែរ ថា នារីសាន់ នារីនួននៅកូនដីរីនោះ គ្នាជាជនជាតិយួន ប៉ុនយួននោះយួនមិនចេះអក្សរ
 យួនម៉ាអង្គ ហើយមិនចេះភាសាយួនម៉ាអង្គទេ យួននៅខ្មែរយួរហើយ ។ កាត់ថាពេលដែល
 យកទៅសម្លាប់នៅវាលដង្កើបក្តាម ។ ក៏ប្រាប់ខ្ញុំថា វេទនាណាស់ គេយកទៅអញ្ជាទៅមិន
 បាន បៀតបតទេ ពួកចល័ត១៥នាក់ ។ ទៅដល់ក្តាម សម្លាប់នោះឯង
 ក៏សំរាតអស់បានក៏ រំលោភគ្នា ។ ចាប់រំលោភរួចអីរួច
 លើដងជុំនីកបុកតាប៉ូកគ្នាឡើងឈាមរហេមរហាម វះពោះយកថ្លើម ក៏នាស៊ីបាត់ទៅ
 ដល់អានេះគ្នាបំរាស់មិនដឹងពេលណាបានឆាប់ទេ។ តាលិននិយាយថា “អូ!វេទនាណាស់” ។
 ធានី : ចឹងតាលិនឃើញតែម្នាក់ឯង ឬឃើញទាំង១៥នាក់ ទាំងកងចល័តរបស់កាត់?
 រស់ : ពួកកូនចៅគេប្រាប់ ។
 ធានី : កូនចៅគេប្រាប់កាត់ ឬ?
 រស់ : តាលិន អ្នកប្រធានៗពីលើមកប្រាប់តាលិនៗនេះគេផ្សេង ។

ធានី : អ្នកនាំម្នាក់ស្រីនឹងទៅ?

រស់ : នឹងឯង ឲ្យអារាងៗប្រធានកង៣០ទៅ។

ធានី : អត់ទាន់យល់ ចង់និយាយថា គាលិន គាត់អ្នកប្រាប់ឲ្យហៅនារីសាន់ នារីនួនទៅ?

រស់ : ទេ! គេប្រាប់ថាគាលិននោះ គេបញ្ជានិរតីមកគាលិនៗ បញ្ជាមកប្រធានកង អាកងនោះ ម៉ាកង៣០ ។

ធានី : ប្រធានកង៣០ ?

រស់ : ប្រធាននោះ គេឲ្យវ៉ៃៗនោះ។

ធានី : ប្រធានកង៣០ ឈ្មោះអីគេ?

រស់ : មិនដឹងឈ្មោះអីទេ ព្រោះចំរុះគ្នារាប់ពាន់ រាប់ម៉ឺននាក់។

ធានី : ប៉ុន្តែនៅស្រុកយើងដែរ?

រស់ : ទេ! មិនមែននៅស្រុកយើងទេ ចំរុះពាសណាពាសណែ។

ធានី : តែប្រធានកង៣០ នឹង គាត់ជានិរតី ឬក៏ជាអ្នកមកពីណាវិញ?

រស់ : ទេ! អា នោះស្រុកភូមិយើង ដែលគ្រប់គ្រង៣០ នាក់អី។

ធានី : ប្រធានកង៣០ នឹង ឈ្មោះអីគេ?

រស់ : ខ្ញុំមិនដឹងឈ្មោះអីទេ ព្រោះចល័តវាច្រើន។

ធានី : ប៉ុន្តែប្រធានកងនឹង ហៅនារីសាន់ និងនារីមួយទៀតនោះ?

រស់ : គាលិនៗប្រធានកងរយៈៗប្រាប់ប្រធានកង៣០ ប្រាប់ថាពួកនិរតីនោះឲ្យវ៉ៃនារី២នាក់នោះ ទៀត អញមិនហ៊ានទៅបៀតទេ ឯងធ្វើម៉េចធ្វើទៅអញរក្សាខ្លួនហើយ។

ធានី : តែគាលិននឹង គាត់ដឹងថានារី២នាក់នឹង នៅក្នុងកងគាត់អត់?

រស់ : នៅក្នុងកង។

ធានី : ចឹងគាលិននឹង ដឹងថានារីនឹងនៅក្នុងកងគាត់
ហើយជាអ្នកប្រាប់ខាងលើនឹងគេអ្នកឲ្យហៅគាត់ នឹងទៅក្នុងកងនឹងទៅខ្លួនឯង?

រស់ : បាទ! នោះហើយ ប្រធានកងនោះឯងគេអ្នកទៅ គេអ្នកស្គាល់ កូនកងកូនក្រុមគេ។

ធានី : ចឹងនារីឈ្មោះ សាន់ និងនារីឈ្មោះអីមួយទៀត?

រស់ : នារីសាន់ នារីនួន បងប្អូនបង្កើត។

ធានី : គ្រាន់គាត់ ស ថាគាត់យួន?

រស់ : ថាយួន។

ធានី : យួនដែរ តែគ្រាន់ ស?

រស់ : បាទ! យួននោះនៅស្រុកខ្មែរយួរហើយ នៅមិនចេះភាសាយួន មិនចេះនិយាយភាសាភិប
អក្សរមិនចេះ ។ ភ្នំមកនៅយួរហើយ នៅក្នុងកូនដីរី ។

ធានី : ចឹងប្រធានកង៣០ ត្រូវហៅនារីសាន់ ហើយនឹងនារីនួននឹង?

រស់ : បាទ!

ធានី : ចុះម៉េចបានឮដឹងថានារីនឹង ត្រូវសម្លាប់យ៉ាងម៉េច?

រស់ : វាប្រាប់ ។

ធានី : អ្នកណាគេអ្នកប្រាប់?

រស់ : ពួកអាប្រធានកង ប្រាប់ថា “ម៉េចឯងធ្វើបាបគេយ៉ាងណាខ្លះ” ។ “អូ/ទៅរំលោភ” ។

ធានី : ចឹងប្រធានកងអ្នកប្រាប់ពូទេ?

រស់ : គាលិន អ្នកប្រាប់ ខ្ញុំនេះប្រជាជនមនុស្សត្រូវគ្នា មនុស្សស្រុកភូមិទៅជុំគ្នា ត្រូវគ្នាស្គាល់
នៅភូមិនេះឯង ជិតជុំខ្ញុំ ក៏និយាយលេងនេះនោះ ។

ធានី : ចឹងអ្នកដែលធ្វើនឹងមិនមែនគាលិនទេ?

រស់ : អត់មានទេ ។

ធានី : ចុះអ្នកណាធ្វើ?

រស់ : វាមិនស្គាល់ទេ អាកង៣០នោះ វាចំរុះម៉ាស្រុកព្រះនេត្រព្រះ តាំងពីភូមិណា ស្រុកណាក៏
ទៅចល័តម៉ាកនៃន ។ គាត់បង្ហូរខ្ញុំទៅដែរ តែខ្ញុំប្រាប់ថាអត់បានទៅ ។

ធានី : អ្នកធ្វើនឹងយោធាស្រុក ឬក៏អី?

រស់ : អត់មានយោធា ប្រធានកងក្តាប់៣០ នាក់ ។

ធានី : ប្រធានកង៣០ នាក់នឹង ក៏ជាកូនក្រុមរបស់គាលិន?

រស់ : បាទ!

ធានី : គាលិន ទទួលបញ្ជាពីអ្នកណាគេមក?

រស់ : ទទួលបញ្ជាពីខាងនិរតី ។

ធានី : និរតីម្នាក់ដែរ?

រស់ : បាទ!

ធានី : ពូស្គាល់ឈ្មោះគាត់ទេ?

រស់ : និរតី សួរគាលិនបានដឹង ខ្ញុំអត់ស្គាល់ដែរ ប្រាប់ដែលគ្រាន់តែខ្ញុំអត់ចាំ ។

ធានី : ពូដែលធ្លាប់ទៅលេងដូះយាយចែម ជាមួយកាត់អត់?

រស់ : ខ្ញុំអត់ដែលទេ ប៉ុន្តែយាយចែមនោះខ្ញុំក៏ភិតភ័យម្តងដែរ ។ យាយចែមនេះ
 គេឲ្យខ្ញុំចាស់ៗ នេះ នៅភ្នំស្រែច្រាំងនៅខាងកើតអូរលាភ ។ ឈ្មោះមីសំបុរ
 សំបុរនៅភូមិស្រែកើតនេះ ដល់ពេលទៅនោះ គេឲ្យក្តាប់ធ្វើមេឃុំឲ្យក្តាប់ថា
 ម៉ាយ៉ាព្រះនេត្រព្រះឲ្យអ្នកក្តាប់ កាត់នាំកូន មួយនេះប៉ុន្តែនេះ កូនទើបចេះនិយាយភិចៗ ។
 ដល់ពេលនោះឯង ពួកអ្នកថ្មីនេះចង់មកដូះ នៅភូមិខ្ញុំ នេះចង់មកដូះ ។ ដល់ចង់មកដូះ
 ប្រាប់ថា “ពួកប៉ុនអើយ ខ្ញុំសុំពួកប៉ុនឯងទៅនៅជុំ សហករណ៍នៅស្រែ”
 ថា “អូ! ខ្ញុំមិនហ៊ានឲ្យទេទេ” ប៉ុនថា “ព្រោះល្ងាចមិញ គេធ្វើការ ដឹងស្រាប់ហើយភើ
 ពូឯងកុំសេរីៗ ដែរសំពះភ្នំ” គេថា “ចេះនិយាយស្តីកុំឲ្យសេរីឲ្យសោះ
 ប្រយ័ត្នសេរីដែរសំពះភ្នំ ។ នារីនោះវាមិនទុកទៅពេល កាត់អ្នកធូរដង “ចុះទៅៗ ក៏ទៅចុះ
 ប៉ុននាងឯងទៅ ខ្ញុំធ្វើសំបុក្របញ្ជាក់ឲ្យទៅសហករណ៍នឹងទទួលប៉ុននេះ តែកុំដើរតាមដួល ។
 តែដើរតាមដួល ឆាប់ខ្ញុំហើយ” ថា “ទេ! ខ្ញុំដើរខាងនេះទៅចុះ” ខ្ញុំកំពុងតែដេក ក៏ដាស់ខ្ញុំថា
 “រស់ៗ ក្រោកធ្វើសំបុក្របញ្ជាក់ឲ្យនារីនេះភិច” ។ ខ្ញុំក៏ថា “ចុះធ្វើម៉េច ភិចគេចាប់
 បានក្រោយថ្នាក់មេឯង” “ទេ! អញប្រាប់ហើយ ឲ្យដើរតាមភ្នំ តាមអី កុំឲ្យដើរតាមដួល” ។
 ខ្ញុំក៏សរសេរឲ្យទៅ ស្រាប់តែព្រឹកឡើងគេអត់ដើរតាមភ្នំនោះ គេដើរមកតាមដួល
 គេលួចចាំ កន្លែងនិរតី ចាំត្រាក់ទ័រមានអីមកសុំគេដិះ ដល់ពួកនិរតីនោះ នារីនេះ
 គេផ្ទុំនេះ ។ គេថា “ចុះបងស្រីឯងទៅណា” ថា “ខ្ញុំទៅសហករណ៍នៅស្រែ”
 “ចុះអ្នកណាឲ្យទៅ?” “ពូ សំបុរ” “គស់ទៅជួបម៉ែចែមម៉ាភ្នំតទៅ” ។
 ក៏ឲ្យនារីទៅដូះយាយចែម ទៅនោះដល់ល្ងាច ឲ្យនារីនោះឡើងមកវិញៗ
 ក៏បានចាប់សំបុរនេះហៅទៅម្តងៗ គេយកទៅរំពៃចោល ។

ធានី : សំបុរនឹងអ្នកណាគេ?

រស់ : ពូសំបុរនៅនេះឯង ។

ធានី : កាត់ជាអ្នកណា?

រស់ : កាត់ប្រជាជនស្រុកសាធារណៈ ប៉ុនដល់នោះទៅស្គាល់ឲ្យអ្នកក្របក្រងមើលម៉ាយ៉ាព្រះនេត្រព្រះ
 មើលអ្នកភ្នំ អ្នកស្នួល ។

ធានី : ពូសំបុរនឹង អ្នកក្របក្រង?

រស់ : ក្របក្រង មើលអ្នកភ្នំ អ្នកស្នួលនៅកន្លែងនោះ ។

ឆានី : អ្នកស្ទូននៅកន្លែងណា?

រស់ : កន្លែងខាងកើតភ្នំលាភ គេហៅអូរលាភ ។ ដល់គេវ៉ែចោលទៅ អាគូនកូបប៉ុននេះក៏នៅនឹងខ្ញុំ ហើយក៏យំៗខ្ញុំក៏ចេះតែកុហក ចេះតែ “ពុកអើយ!” ថា “នាងអើយកុំយំ ពុកឯងទៅរក ពោតឲ្យឯងស៊ីភី ភីចមកហើយៗ” នៅបាន២-៣ថ្ងៃ ខ្ញុំក៏រំដោះកូនយកមកនេះ កុហកគេ ដឹកមក អាប្រឡឹង ។

ឆានី : សព្វថ្ងៃកាត់នៅរស់?

រស់ : សព្វថ្ងៃទៅថៃ លើកដុះឡើងចំណាប់ រំដោះអាប្រឡឹងនឹងហើយ ។

ឆានី : ចឹងពូសំប៉ុននឹង កាត់ស្លាប់ហើយ?

រស់ : ស្លាប់ តាមមែក៏យំរំហែមរហាមទៅ ក៏ថាធ្វើម៉េចយកកូនឲ្យខ្ញុំមក ។ ខ្ញុំក៏លួចកូនយកមកឲ្យ មែនេះឃើញ ។

ឆានី : ចុះជួយនារីម្នាក់នឹង កាត់ឈ្មោះអីគេ?

រស់ : នារី២នាក់នោះ អ្នកថ្មី នៅខាងត្បូងដឹងថាឈ្មោះអី ខ្ញុំសម័យនោះក៏ភ្លេចអស់បាត់ហើយ ។

ឆានី : ហើយរាល់ថ្ងៃកាត់នៅរស់ទេ?

រស់ : សព្វថ្ងៃនៅភ្នំពេញនោះ ដឹងថាយ៉ាងណា ។

ឆានី : ចង់និយាយថាពេលបែក៧៧ កាត់នៅរស់មែនទេ?

រស់ : បាទ! រៀនណាមចប់ហើយ នៅរស់ ។

ឆានី : ចឹងយាយចែមកាត់ហៅពូសំប៉ុនទៅរៀនវិញ?

រស់ : ទៅវ៉ែចោល ។

ឆានី : ម៉េចបានពូដឹងថាគេយកកាត់ទៅវ៉ែចោល?

រស់ : ចុះនាំមកក៏បាត់មិនឃើញទៅ មិនឃើញអីបានថាវ៉ែចោល ឡើងដល់សព្វថ្ងៃ បាត់ម៉ាយប់ ថាធម្មតាយើងនេះគង់តែថា មកព្រឹកចឹង ល្ងាចទៅវិញហើយ ហេតុអីល្ងាចមិនឃើញ យប់ ឡើងមិនឃើញ ស្អែកឡើងមិនឃើញដឹងថាវ៉ែចោលហើយ ។

ឆានី : តែគេអត់រករឿងពូដែរ?

រស់ : ទេ! អត់អីទេ ។

ឆានី : ចុះកាលនឹងពូសំប៉ុននឹង គ្រូវាជាអីនឹងពូបានកាត់ឲ្យសរសេរ?

រស់ : ខ្ញុំនេះកូនចៅកាត់ ដូចថាកាត់ក្តាប់ម៉ាយប់ចឹងទៅ ខ្ញុំអ្នកនៅនោះជាកូនចៅ ។

ឆានី : ចឹងកាត់ជាប្រធានកងក្នុង និងកងស្ទូននៅភូមិយើងនឹង?

រស់ : ប្រធានកងក្រវ កងស្នង បាទ! ។
 ធានី : បើមានសិទ្ធិក្នុងការសម្រេចទៅ យាយបែបខ្លះ?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : ចុះពូ ដល់ពេលក្រោយពេលមានរឿងចឹងកើតឡើង ពូម៉ែបទៅ មានអ្នកណាជំនួសកាត់ទេ ពូសំប៉ុននឹង?
 រស់ : ទេ! ដល់ក្រោយមក ក៏មានគេជំនួសៗ នោះក៏គ្នាមិនហ៊ានដែលនេះទេ គេថាយ៉ាងណាក៏គ្នា ក៏មិនហ៊ានទៅណាណែន ។
 ធានី : កាត់មកពីណាវិញ អ្នកជំនួស?
 រស់ : អ្នកជំនួសនោះខាងព្រះនេត្រទេ អ្នកជំនួសគេក្តាប់រួម ។
 ធានី : ឈ្មោះអីគេ?
 រស់ : អូ! ដឹងឈ្មោះអី កាលនោះ នៅយូរក៏វាក្លែង ខ្ញុំវាអស់ វាដល់យូររៀងក្លែងអស់ ៣០ឆ្នាំ ជាង វាត្រូវក្លែងខ្លះ ចាំខ្លះ ។
 ធានី : ពូចាំទេ កាលនឹងឆ្នាំប៉ុន្មានដែលពូសំប៉ុននឹង ត្រូវគេ?
 រស់ : អូ! កាលនោះឆ្នាំ៧៦ ។
 ធានី : ដែលពូសំប៉ុនត្រូវគេសម្លាប់នឹង?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : ចុះឆ្នាំប៉ុន្មាន ដែលពូដឹងថាមាននារីឈ្មោះ សាន់ ឈ្មោះ នួន នឹងត្រូវគេសម្លាប់?
 រស់ : អូ! អា នោះ ខ្លះ៧៧នេះឯង ។
 ធានី : តាលិន កាត់កាន់?
 រស់ : តាលិន បាទ!
 ធានី : តាលិន កាត់មានក្រសារអី?
 រស់ : ក្រសារនោះ ដឹងឈ្មោះអី ថាក្រសារតាលិន ឡើង ។
 ធានី : ឈ្មោះ ឡើង?
 រស់ : អី!
 ធានី : រាល់ថ្ងៃកាត់មានធ្វើការងារអីទេ?
 រស់ : អត់ទេ សព្វថ្ងៃកាត់ប្រជាជន មុនកាត់ទ័ពដែរ ។
 ធានី : តែឥឡូវកាត់នៅប្រជាជន?

រស់ : បាទ! ដល់សព្វថ្ងៃគាត់រីក្រែតទៅហើយ ។
 ធានី : ចុះគ្រួសារគាត់?
 រស់ : គ្រួសារគាត់មានធ្វើអីនៅដូច្នោះ ។
 ធានី : ចឹងពូថា នៅឆ្នាំ៧/៦ សំប៉ុន នឹង ត្រូវនេះចាប់បាត់ ហើយមានអ្នកថ្មីមកជំនួស ដោយសារ
 ជួយនារី២នាក់?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : នារីថ្មីមកភ្នំពេញ?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : ហើយបន្ទាប់មកទៀត ពូធ្វើអីទៀតទៅ កងក្លរ?
 រស់ : ទេ! ខ្ញុំមិនមានអី មានក្លរស្រែទៅ ក៏វាធម្មតាទៅវិញ ប៉ុន្តែអាជ្ញាធរអត់រៀនយូន វាអត់
 ចឹងឯង ២០ នាក់រហូតដល់អង្គរម៉ាកប៉ុន រហូតដល់ដាច់អង្គរម៉ាកប៉ុនទៀត២០ ។ ហើយ
 គល់ល្អ គល់ចេកធ្លាប់បានហូបអស់ហើយ ។
 ធានី : កងក្លរនឹង?
 រស់ : បាទ! កងក្លរ ខ្ញុំនៅជុំចាស់ៗ គេអត់បានឲ្យទៅណា ។
 ធានី : អ្នកណាប្រធានកងក្លរ?
 រស់ : ប្រធានកងក្លរនោះឈ្មោះតារឿនៗ ប៉ុន្តែឯងចាប់បាត់ហើយ ។
 ធានី : ប្រធានកងក្លរពូមានគ្នាប៉ុន្មាននាក់?
 រស់ : គ្នា៣០ នាក់ ៣២ នាក់ ហើយសុទ្ធតែចាស់ៗនោះ ពួកក្មេងៗ គេទៅខាងចល័តខាងអីទៅខាង
 ឆ្ងាយ ។
 ធានី : ចុះពូកាលនឹងនៅ?
 រស់ : ខ្ញុំនៅយុវជនដែរ ប៉ុន្តែតែគេបញ្ជូលពួកចាស់ៗ ដុតពីនោះគេទៅចល័ត ទៅស្រែអស់ ។
 ធានី : ម៉េចក៏ពូនៅក្នុងមួយចាស់ទៅៗវិញ?
 រស់ : ដឹងអីគេមកពីគេចាត់តាំងចុះទៅហើយ ។
 ធានី : មកពីពូស្គាល់?
 រស់ : អត់ទេ អត់មាន ខ្ញុំពេលនោះខ្ញុំអត់ចេះបក្សពួក ។
 ធានី : អត់បក្សពួក?

រស់ : មិនមានបក្សពួកទេ មែនខ្ញុំនិយាយឲ្យគ្រង់ឡើងខ្ញុំរហូតសម័យអាពាហ៍ មិនដែលបានធ្វើ
ប្រធានកង ប្រធានអីនឹងគេទេ នៅតែកូនក្រមុំ គេៗ ប្រមាថគេអីយ៉ាងណាក៏ទៅ
ធ្វើម៉េចក៏ ធ្វើទៅ ធ្វើម៉េចឲ្យតែរស់អាត្មាឯង ។

ធានី : ចឹងពូបនាបំពូជ្រឹកហើយ ពូមិនទៅកាប់អុសធ្វើស្ករ ធ្វើអីឲ្យគេហើយក៏ចូលកងភ្នំ?

រស់ : បាទ! ចូលខាងកងភ្នំ ។

ធានី : ចូលកងភ្នំរហូតទៅ?

រស់ : ចូលកងភ្នំក៏ដល់មានទោសនេះ ដូចខ្ញុំនិយាយខាងដើម អាចាក់ស្រូវនឹងដី៥ ថ្ងៃខ្ញុំថា បើសិន
១០ ថ្ងៃអត់រស់ទេ ឆាប់ហើយ ។ ចុះមានអីប៉ុន្មានសំរោងពីដើមមិញ មានដឹកនៃន្ទអូរនេះ
ខ្ពស់ចេះ វែក ។

ធានី : ប៉ុន្មានម៉ែត្រលើកឡើងលើ?

រស់ : ៤ ម៉ែត្រ វែកនោះរហូតដើរទាល់បញ្ជាក់ទៅឆ្ងាយ ហើយខ្លួននោះរលួសអស់ហើយ ។
ហើយ ពេលគេប្រជុំស្រេច គេថាបាត់ចប់ក៏ខ្លាំង បាត់បង្កើតមួយក៏ខ្លាំង
យប់ឡើងបង្កើតដេកកើយ ចបអោបចេះ ខ្លួនគេមកលួចយកទៅធ្វើលេសវែយើងចោល ។
ដេកតែអោបចេះ ប្រាប់ អត់ជឿទេ ក្មេងសព្វថ្ងៃអត់ជឿ សុទ្ធតែដេកវែយើងស្លុត
ហើយចបអោបចេះ ។ យប់ម៉ោង ១២ វែយើងៗ មើលគាត់ថាទៅ បើថាមិនទៅទេ
គេដើរមើលតែឃើញដេក គេដាក់ដំបងដីៗ រត់ចេះទៅ
បើថាដីៗ ហើយបើយើងដីៗខ្លួនរត់ៗ ទៅ រត់ឲ្យដុតសិន ។ បើថាយើងមិនដីៗ
សំនុំឲ្យគេវែយើង ។

ធានី : មាន?

រស់ : បាទ! បើថាយើងដីៗគេវែយើង អញក្រោករត់ៗ គេដំបងចោលពីក្រោយហ្នឹងទៅ ។ បើ
ថាយើងសំនុំនៅនោះគេវែយើងនៅនោះ ។

ធានី : មានទេ?

រស់ : មាន ។

ធានី : អ្នកណាគេដែរដីៗ?

រស់ : អូ! វាចំរុះច្រើនណាស់ អ្នកថ្មីអ្នកអី ដែលគ្នាស្តាំស្តមទៅក៏ធំក្បាលជង្គង់
ជួនកាលគ្នាមនុស្ស រោគាជងក៏ឆាប់ទៅ ។ ខ្ញុំពេលនោះ ខ្ញុំនិយាយឲ្យគ្រង់ទៅ
ខ្ញុំអត់ដែលបានឃើញគេវែយើង ប៉ុន្តែឃើញគេចាប់ៗ ។ ដូចជា ភាសាន នៅដូចខ្ញុំ

តាសានអ្នកថ្មី គាត់នៅដូរខ្ញុំក៏ប្រពន្ធគាត់ ឈឺៗ ទៅខ្ញុំទៅដល់ខ្ញុំប្រាប់ “ពួកអើយ!
មែមិនស្រួលយ៉ាងហើយ គាត់ពិសារអីក៏មិនបាន ក៏កុំតយក
ពុលឯងសុំច្បាប់គេបានម៉ាតែៗថ្ងៃៗទៅរកថ្មី រកបុសឈើឲ្យមែគាត់ពិសារ” គាត់
ក៏ចាំមើលខ្ញុំសុំគេ កាលនោះតាចាម កាលនោះពួកមជ្ឈឹមៗ តាចាមនោះគាត់ថា ម៉ាសារ
មុនសមុតាចាមៗថា “ទៅតែម៉ាតែបានហើយ កុំទៅៗថ្ងៃ” ដល់ទៅ២ថ្ងៃមិនបានទេ
ដល់មក គាត់រកថ្មីរកអីប្រពន្ធគាត់មិនចេះបាត់ គាត់នៅរហូតដល់២យប់ៗ
ក៏ខ្ញុំអង្គុយនៅនោះឯង គាត់មកដល់ថា “មើលឯណា សារមកហើយ” “ទេ!ពួក
គាត់មិនឃើញមក បែបម៉ែនៅមិន ស្រួលខ្លាំង” “អី!តែមកបានការហើយ” ។
ខ្ញុំគិតក្នុងចិត្តថា ច្បាស់ជាធ្វើបាបគាត់ហើយ មើលទៅ ។
ដល់គាត់មកទៅទាល់ល្ងាចបាន២ថ្ងៃ ដាំបាយ ដាំអី នេះនោះហូបស្រួលទាំង អស់គ្នា
បបររួចទៅ ខ្ញុំកំពុងតែអង្គុយក្នុងពាក់ឈ្មោះ តាល្អក, តារុននោះ អង្គុយក៏ថ្ងៃ
នោះផងក៏ភ្លៀងធំៗភ្លឹកៗឃើញភ្លើងអែបៗមក បានភ្លើងភ្លឺ ឃើញភ្លើង “អើយ! អ្នក
ណាភ្លើងពិលចេះ” ស្រាប់តែមកដល់ឃើញ ភ្លើងគេប្រៀប ភ្លើងតាចាមនោះគាត់ដើម
យោធានោះ២នាក់នោះ ២ដើមៗ គាត់ថា “សារ ដេកណា?” ក៏សួររុនៗថា “ពួក មិន
ដឹងដេកត្រង់ណាទេ” “រុនដើររកម៉ាតែតមក” ខ្ញុំក៏ភ័យខ្លួនឯងដែរ ដែលក្របីស៊ីសំណាប
គេរកវ៉ៃចោល ភ័យឡើងនិយាយមិនកើតទេ គិតឃើញក្នុងចិត្តថា អញដឹងក៏មិនដឹង ដែល
ក្របីស៊ីសំណាបផង ។ នៅនឹកភ័យខ្លួនឯង ដល់នេះឡើងរុនគាត់ដើរទៅឃើញ មកដើរព
នាក់ គេដើរពីក្រោយ ។ ដើរទៅរករទេះនេះមិនឃើញ រករទេះនោះមិនឃើញ ស្រាប់តែ
ឃើញនៅចម្រ្កានបាយ ។ ប៉ុន្តែ ថា “ពួក!” “បាទ!” “នេះ ពួកចាម គាត់នាំពួកឯងទៅ
ជួបគាត់ម៉ាតែត” នៅខាងក្រៅរោង ។ ក៏តាសាននោះថា “ឈប់ ខ្ញុំពាក់អាវសិន” គាត់
នោះចាស់ គាត់និយាយមួយ គាត់ថា “ឈប់ ខ្ញុំពាក់អាវសិន ខ្ញុំរកដែកភ្លើងខ្ញុំសិន” តាចាម
នោះថា “មិនបាច់រកទេ ខ្ញុំជួបតែ២-៣មាត់ទេ” ចឹងក៏អត់អាវទៅ ស្រាប់តែទៅដល់នេះ
បែរខ្លួនៗ បានអាយោធានោះវាចង់បានជាក់ម៉ាដើងកែង(ដៃ) ឡើងដល់គ្នា ។ គាត់ចាស់ប៉ុន
នោះយំហ្នឹ ក៏នាំទៅដើង ក៏ព្រឹកឡើងខ្ញុំជំរកប្រពន្ធគាត់ៗ ។ ដល់ស្រែកខាងស្រែកក៏ខ្ញុំឆ្លៀត
ទៅយកខោអាវ យកកាំងពីដៃភ្លើង យកតាមពីស្ត្រីប្រពន្ធគាត់ថា “ម៉ែអើយ! នេះខោ
អាវពួក គាត់នៅនោះខ្ញុំក៏ប្រមូលយកមកឲ្យម៉ែហើយ ដឹងធ្វើម៉េចទេ ខ្ញុំក៏រេទេ អីក៏
ស្រណោះគាត់ណាស់ អាណាចអធិប័ន្នគាត់ណាស់” ថាស្រែកអី ។ ខ្ញុំមិនដែលនេះទេ

និយាយឲ្យត្រង់ ខ្ញុំមិនដែលបានធ្វើបាបអ្នកណាកំសត់ មិនដែលបានធ្វើប្រធានកងអីសោះ បើធ្វើប្រធានកងវាសម ធ្វើតែភ្នំអី នេះណាចេះជួយគេទៅណា ។ សារីមមួយទៀត សារីម នោះអ្នកថ្មី គេដណ្តឹងឈ្មោះនារីឡាន ក៏ត្រូវវាខ្លាំងខ្ញុំនៅយុវជនដូចគ្នា ទៅភ្នំទៅក៏ ដេកមុនជាមួយគ្នា ប្រឡែងគ្នារាល់ថ្ងៃ ដល់ខ្ញុំទៅនៅនោះ បានគេលួចអង្ករបានទៅស៊ី អនុ ប្រធានភូមិ គាត់ដឹងអង្ករយកទៅដោយខ្លួន ទុកនៅកន្លែងនោះម៉ាបារ៉ា ។ ថ្ងៃច័ន្ទបបរ យប់ ឡើងដំបាយទាំងអស់គ្នា ។ ដល់នេះទៅ

វាដាច់អង្កររហូតដល់ម៉ាកំប៉ុងមាន២០ នាក់ទៀត ខ្ញុំ ស្រណោះអាណិត “សារីមអើយទៅនៅជុំយើងនោះបានស៊ីបានអី” ។ សារីមទៅ ជុំខ្ញុំបាន ស៊ីបានអីគាត់ទៅ បាននៅប្រហែល៣ខែ ដល់គេឡា(និយាយលេង) សារីមអើយ តាចាមមកប្រាប់ ព្រោះពួកនារីឡានគេនៅខាងអារក្សបាក់-ក ចំណាយប្រហែលម៉ាកំប៉ុងម្ភៃម្ភៃក ហើយគាត់មកប្រាប់ ។ គាត់ថា “ទៅសួររបបព្រះរាជក្រឹត្យដណ្តឹងឯង ព្រោះស្រីគេថាចង់ដូច ឯងភិច” ហើយគេឡា(និយាយលេង) ចឹង សារីមថា “ភស្តុតាង” ខ្ញុំថា “ទៅក៏ទៅ” ខ្ញុំជូន ទៅ ត្រូវវាបានកាំបិតអ៊ុំម៉ែសែប៉ុននេះមួយ ក៏ដើរកាប់ត្រីៗពេលថ្ងៃត្រីសំបូរនោះ កាប់បាន ត្រីតិចដោតិចណាស់ ។ ទៅដល់ភ្នំ សារីមគេឈរជិតខ្ញុំ ក៏ដោះ សារីមស៊ីត្រីទៅ ក៏ចេះ តែស៊ីៗ ក៏តាចាមនឹងយោធា តាចាមថា “រស្មីអើយ ទៅរកដេក រកពួកទុកសារីមនៅនេះ យកការណ៍សិន អាហ្វឺងក្នុងដណ្តឹងគេវាយវ៉ានណាយវ៉ានណា” ខ្ញុំក៏ទៅរកដេក ។ ដល់ខ្ញុំមិនទាន់ បានដេកដង ទៅដល់កន្លែង ស្រាប់តែគេរកខ្សែ “ឯណាមានខ្សែពួរសល់?” ស្រាប់តែមក ដល់មុខសារីម ស្រែកយំ ចាប់សារីមបាត់ ។ ខ្ញុំមកក៏គិតពិចារណា គិតតែខ្លួនឯង សារីម អើយ កុំមកចងកម្មចងពៀរនឹងខ្ញុំ ។ ខ្ញុំគ្មានគោលបំណងធ្វើបាបសារីមឯងទេ មកនេះ មក ដើម្បីរស់ទាំងអស់គ្នា មកគេធ្វើចេះខ្ញុំមិនដឹងទេ ខ្ញុំចេះតែដេកថា គិតក្នុងចិត្តខ្លួនឯង ។ ដល់ ព្រឹកឡើងខ្ញុំតាមកន្លងទៅទៀត ទៅពីព្រលឹម ។ គេយកទៅវែរចោលត្រង់ណា តាមៗស្រាប់ តែឃើញកន្លងជុំវិញដីគេអន្តរក្សនេះមានដីតិចៗ មិនពិតទេ កន្លងមិនឃើញទៅទៀត ឃើញតែអន្តរក្សនេះក៏បាត់ ខ្ញុំដើរមកកន្លែងខ្ញុំមក ។ ប្រហែលជាកប់កន្លែងនោះឯង កប់ អង្ករ ។

ធានី : ចុះពួកអត់បានមើល កាយមើលទេ?

រស្មី : ទេ! មិនហ៊ានទៅកាយ សុទ្ធតែដើរ ភ្លេចពីថ្ងៃដង ដីសើម ដើរតាមកន្លង ។ ដូចគ្នាព្រាខាង នោះគេច្រើនវែរចុះឯង ខ្លះអង្ករ ខ្លះអីក៏មានកប់ត្រឹមនឹង សន្ទប់កប់ទាំងអស់ ។

ធានី : ដល់ពេលពួកគេចឹង ដូចជាពេលពួកគេមានយល់សប្តិពូសារីមនឹងអត់?

រស់ : អត់ទេ ដល់ពេលខ្ញុំមកវិញខោអាវនៅខ្ញុំចឹងឯង ដេកម៉ាកនៃនោះ ដេកជុំគ្នា ដល់ខ្ញុំដេក
កន្លែងគេនោះឯង សុទ្ធតែមួយ២នាក់។ ខោអាវគេអាពណ៌ក្រហមៗមួយនោះ តេតារុន
ដែរពណ៌ក្រហម។ នឹងឈ្មោះអាភៀនៗ កូនយាយហុកនេះឯងថា “រស់/អើយ/
មកឲ្យខ្ញុំពាក់ អាវនេះមក” “ពាក់ក៏ពាក់”។ ពាក់រួចក៏គេដឹកក្របីទៅភ្នំ អាភៀននេះ
សព្វថ្ងៃនៅ។ ដល់ ពាក់ទៅភ្នំទៅ ស្រាប់តែខោស្រាតពីស្រះឡើង ដឹកហ៊ុយៗទៅ
ដឹកខាងនេះតាមភ្នំ ប្រយ័ត្ន ជាន់សំណាបជាន់អី គេឃើញវ៉ៃចោល
ដឹកខាងនេះទៅជួរស្រឡះ។ ខ្ញុំថ្ងៃនោះគ្រុន ខ្ញុំមិន បានទៅ ខ្ញុំកាន់ក្របីនោះឯង។
គេដឹកហ៊ុយៗ ក្របីនោះវាជុលអាជើងខោៗក្រាស់ឡើង ច្រូតបានឡើងគោងៗ។
មនុស្សគោងៗនៅនឹងស្នែងក្របី។ ចាំសួរវាៗមក ថាខ្ញុំកុហក។

ធានី : ចុះម៉េចចឹង?

រស់ : គោងៗ ក្របីនោះក្រវីក្រវាត់ ក្របីនោះស្នែងឡើងធំចេះផង ជាន់ស្លាប់អត់ចេញរួចទេ
នៅឡើងធ្ងន់ក្បាលវាក្រវីចេះ។ ទៅខ្ញុំ អូ! ធ្វើម៉េចចេះ ទម្លាក់ចេះទៅជិតទៅក្របីក្រវីចេះ។
ក្រវីៗដល់វាក្រវីខ្លាំង ប្រហែលពីនេះទៅជុំខ្ញុំ បានដឹងទៅនោះ ស្រែកអីយូយៗ។

ធានី : គាត់ពាក់អាវក្រហម?

រស់ : អី! អាវក្រហម មានអីចុះអាប-ក ពីរោងមកទៅ...ចាំអាភៀនមកចាំសួរវា។
ជាប់ជើង ខោ ហើយថា ខោនេះ ខ្មោចអ្នករឹមគាត់ទិញឲ្យផង ៦០០
អាខោក្រាស់នោះ។

ធានី : ពូថាតាមចាមៗ គាត់មកពីមជ្ឈិមនឹង គាត់ជាស្តីអីគេ បានគាត់?

រស់ : តាចាមនោះ គាត់ប្រធានសហករណ៍នេះ កាលដែលវាមិនទាន់នារីធំមក។

ធានី : ប៉ុន្តែ គាត់មកពីបស្ចឹម មកពីមជ្ឈិម?

រស់ : មជ្ឈិម តាចាមនោះ មុនដំបូងគាត់មកធ្វើប្រធានសហករណ៍នៅនេះ។ ប៉ុន្តែប្រធានសហ
ករណ៍នេះ គឺគាត់ដើរមិនបានឈប់ទេ។ យប់ឡើង ឲ្យតែអ្នកណាបេះចេក អ្នកណានេះមាន
ដឹងថាយកទៅវ៉ៃចោលហើយ ខ្លាំងណាស់។

ធានី : កាច តាចាមនឹង?

រស់ : កាច ។ ដាំចេក ដាំល្អុង ដាំអីដៃហើយ មិនហ៊ានបេះដែរ ដល់គេឃើញគេវ៉ែយើងចោល ចិញ្ចឹមមាន់ចិញ្ចឹមជ្រូកក៏ដោយ ។ ហើយពីដើមគ្រប់ដុះ តែយប់ឡើងតាចាមដើរស៊ីបមើល ដើរឈ្នួប ។

ធានី : ចុះតាសានដែលនឹង កាត់ស្លាប់ហើយ ចុះប្រពន្ធកាត់នៅរស់ទេ?

រស់ : ប្រពន្ធកាត់កាលសម័យនោះដឹងនៅ ប៉ុន្តែដល់អត់ដឹងស្រុកស្រែណាណែទេ ។

ធានី : ប៉ុន្តែកាលនឹងតាសាន គ្រួសារកាត់មិនឈឺ ហើយបានកាត់រកថ្នាំមក?

រស់ : អូ! តាសាននោះ ប្រពន្ធកាត់ឈឺ ។

ធានី : ដល់ក្រោយមកកាត់ជាវិញអត់?

រស់ : ដល់ក្រោយមកប្រហែលជាគ្រាន់ មិនទាន់ជាទេ បែរជាគ្រាន់ កាត់ទៅនោះវិញ ។

ធានី : ទៅណាវិញ?

រស់ : ទៅកន្លែងធ្វើការវិញ ។

ធានី : ធ្វើការវិញនៅណា?

រស់ : នៅបៀតដំបូងកោកស្នាយ ខាងត្បូងកោកលន់ ។

ធានី : ប្រពន្ធកាសាននឹងឈ្មោះអីគេ?

រស់ : ឈ្មោះ ល្ងា ។

ធានី : យាយល្ងា?

រស់ : បាទ!

ធានី : ចឹងកាត់ទៅធ្វើការនៅសហករណ៍កោកលន់?

រស់ : កាត់មិនមែននៅសហករណ៍ទេ កាត់នេះ កាត់ទៅកន្លែងដូចថាស្រែច្រាំង ស្រែសន្ទុនគេ ។

ធានី : កាត់ទៅច្រូត ឬទៅស្ទូង?

រស់ : ទៅស្ទូង ទៅភ្នំ ។

ធានី : នៅកោកលន់ ហើយកាត់ត្រឡប់មកភូមិយើងវិញ ស្នាក់នៅភូមិយើងនេះ ឬនៅកោកលន់?

រស់ : កាត់នៅភូមិនេះឯង ប៉ុន្តែគេឲ្យកាត់ទៅធ្វើការនោះ ទាំងខ្ញុំទាំងកាត់ ទាំងគេទាំងខ្ញុំនេះឯង គេឲ្យទៅធ្វើស្រែនៅកោកលន់ អារក្សបាក់-កនោះ ។

ធានី : ចឹងពេលតាសានស្លាប់ទៅ យាយល្ងា កាត់នៅរស់រហូត?

រស់ : បាទ! នៅៗដល់ពេលរៀនណាមួយក៏កាត់ទៅស្រុក កាត់ពូថាមកលេងម៉ាសារ ។

ធានី : ធ្លាប់មកលេងពូដែរ?

រស់ : អត់ទេ ។

ធានី : ចុះពូថា(ឪពុកមា) មារ៉ុនៗ នឹងអ្នកណា កេ?

រស់ : (ឪពុកមា) មារ៉ុននឹង នៅត្រង់នេះឯង ។

ធានី : (ឪពុកមា) មារ៉ុន កាត់ជាស្តីទេ?

រស់ : (ឪពុកមា) មារ៉ុន នឹងកាត់គ្នានធ្វើស្តីទេ កាត់ជាអ្នកភ្ជួរដូចគ្នានឹងខ្ញុំ ។

ធានី : ចុះម៉េចបានកាត់ដឹងរឿងពូនិយាយមិញ?

រស់ : អង្គុយលេងដែលល្ងាចឡើងបបរួចអង្គុយយប់ អង្គុយលេងដែលមិនទាន់បានដេកលក់ ក៏អង្គុយលេងទៅស្រាប់តែចុះភ្លើងពិលមកហែប មកដល់ក៏កាត់ឈរ “អាចារ្យរ៉ុន” តាចាមថា ចឹង “បាទ!” “ឯណាអាសានដេកត្រង់ណា?” រ៉ុនថា “ដឹងពុក ដឹងដេកណាទេ” ខ្ញុំនោះមិនដឹងថា កាត់ដេកត្រង់ណាត្រង់ណែ ឲ្យដើររកម៉ាភ្នែកចេះទាំងខ្ញុំទាំងអី ។

ធានី : ចឹងពូនៅជាមួយ(ឪពុកមា) មារ៉ុននឹង? កាត់ឈ្មោះរ៉ុន ឬមេ?

រស់ : មា រ៉ុន ប្រុស គិតកាត់នៅតើ ។

ធានី : ចឹង មារបស់ពូ មិនមែនមាបង្កើត គ្រាន់យើងហៅមា?

រស់ : បាទ! ហៅ មា ។

ធានី : មារ៉ុន នឹងពូដើររកតាសាននឹង រកឃើញហើយប្រាប់ឲ្យមក?

រស់ : បាទ! គេប្រាប់ ។ គ្រាន់ហៅមកគេដើរតាម ។ គេដើរតាមពីយើងពីក្រោយ ឯងឈររទេះនេះគេឈរចេះ “រកពុកមិនឃើញទេ” “រកមើលទៀត” ។ ក៏ដើរទៅទៀត គេដើរតាមពីក្រោយ បានន័យថាគេនៅនេះឲ្យយើងដើរណា គេមិនទុកចិត្តយើង គេដើរតាមពីក្រោយជាប់ ។

ធានី : ចុះពូស្គាល់យាយចែមច្បាស់ទេ?

រស់ : យាយចែម ខ្ញុំមិនសូវស្គាល់ច្បាស់ទេ ប៉ុន្តែធ្លាប់ឃើញកាត់ខ្លះដែរ ។

ធានី : ធ្លាប់ឃើញខ្លះដែរ?

រស់ : បាទ! ដែលខ្ញុំទៅភ្ជួរនៅជុំបុណ្យ ខាងកើតភ្នំលាភ អូរលាភនោះ ធ្លាប់ឃើញកាត់ម៉ាភ្នែកៗ ។

ធានី : រូបរាងកាត់ម៉េចដែរ?

រស់ : ប៉ុន្តែស្តាប់កាត់ឲ្យច្បាស់នេះ ទំនាក់ទំនងនិយាយលេង កាត់មកដល់ទីប៉ុន្មានមិនដែលទេ ដឹងថាកាត់យាយចែមៗ ដឹងតែប៉ុន្តែនោះ មាឌខ្មៅ រៀងស្តុម ។ យាយចែមនោះក្រហម ភ្នែកឆ្មៅណាស់ ។

ធានី : មាឌកាត់ធំតូច?

រស់ : មាឌកាត់ស្តុម កាត់ចាស់ហើយ រៀងស្តុម ។

ធានី : ចាស់អាយុប៉ុន្មាន?

រស់ : អូ! កាលនោះដឹងអាយុប៉ុន្មាន ប៉ុន្តែកាត់ចំណាស់រៀងគ្រាន់ហើយ ប្រហែលខ្ពស់៥០ ។

ធានី : កាលសម័យនឹងកាត់ខ្ពស់៥០ ?

រស់ : បាទ! ប្រហែល៥០ ជាងយាយចែម ។ ហើយសូម្បីតែប្តីកាត់ ថាក្របីនេះចេះចុះមួយពេល ដែលរត់ទៅនោះពួកគាមគេនិយាយទេ រត់ទៅនៅព្រៃ កាត់ថា “យើងទៅនៅស្រុកភូមិវិញ” ឡើងវិញប្តីចោល គេថា ។

ធានី : យាយចែមសម្លាប់ប្តីខ្លួនឯង?

រស់ : បាទ!

ធានី : ប្តីកាត់ឈ្មោះអីគេ?

រស់ : មិនដឹងប្តីឈ្មោះអីទេ ខ្ញុំក៏មិនសូវព្រួយកម្មកុមារនិយាយប្រាប់ កាត់ថា “កាត់នៅស្រុកចិត្តដាច់ ជើងម៉ាច់ហៀង កាត់នៅជើងម៉ាច់ហៀង ក៏កាត់ធ្វើខ្មែរក្រហមដែរ” ។

ធានី : តែជើងកាត់អត់មានដាច់?

រស់ : ទេ! អត់ទេ កាត់ប្តេជ្ញា ប្តីនាំមកស្រុកមកភូមិ អត់មកទេ ចង់សម្លាប់ប្តីចោលទៀត ។

ធានី : តែអត់បានសម្លាប់ណា?

រស់ : អត់បានទេ ។

ធានី : ប៉ុន្តែអត់ដឹងថាប្តីកាត់ឈ្មោះអីទេ?

រស់ : បាទ! អត់ដឹងទេ ។

ធានី : ហើយដឹងប្តីកាត់នៅណា?

រស់ : មិនដឹង វានៅខាងទិសភ្នំ មិនដឹង ។

ធានី : ចឹងយាយចែមកាច់អត់?

រស់ : អូ! កាច់ណាស់ យាយចែមនោះ បើលោកគ្រូឯងចង់ដឹងនោះទៅស្រាវជ្រាវម៉ាជួរភ្នំលាក ភ្នំត្រយោងនោះ អាណោះបានច្បាស់លាស់មែនទែន ។

ធានី : មានអ្នកនៅនឹងដែរ?

រស់ : នៅ បងប្អូនអ្នកភូមិនៅនឹងឯង ។

ធានី : ពួកស្គាល់ពួកគាត់នៅនឹង?

រស់ : ភ្នំត្រយោង ទៅតែមេភូមិគេដឹងហើយ ភ្នំត្រយោង ភ្នំលាក គឺខ្មោចនៅសម័យនោះ ដូចជា គ្រាប់ដំឡូងដូរ ខ្ញុំទៅចងកោ ទៅហាលកោ ហើយកន្លែងនោះឯង ខុបមាថាអ្នកដែលមាន កំហុសអីនេះនោះ ដូចជាភូមិខ្ញុំ២-៣នាក់ គេយកទៅនោះ ។ ដឹងថាវ៉ែកោស៊ីទៅក៏ គេចាប់ យកទៅនោះទៅ គេយកទៅខ្ញុំក៏មិនដែលបានទៅជិតគេទេ ប៉ុន្តែ តាងយនោះ គាត់រត់ទៅ ។ តាងយថា “នៅភ្នំត្រយោងនោះ សឹងថាមិនស្រួលខ្លួនមិនមានរឿង គេភ័យណាស់ហើយ” គាត់ថាឃើញអាចន ចយ កូនភាសាន ។ ម៉ោង១២ ចេះវ៉ែ ជួនចែកបបររួច បានម៉ា សន្ទុះវ៉ែជួនទៀត ។ វ៉ែជួនថាធ្វើការមិនទាន់ទេ គេដើរមើលកន្លែងដើរទៅឃើញ គេដេញ ចោល... ត្រូវម៉ាដំបងចេះ ដួលក្រើបដឹងខ្លួនឆាប់រត់ទៅទៀត បើថាមិនរត់ទៅទេ គេវ៉ែរត់ រត់នោះឯង ។ គេថាអូ! វេទនាណាស់ អញទៅមើលឃើញកន្លែងទោស គេដាក់នៅនោះ ថា ខ្មោចរត់រត់ហើយ ខ្ញុំឃើញហើយឡើងទំរើស អ្នកណាទៅនៅគេយកទៅឲ្យយាយចែមឲ្យ កូនចែមវ៉ែចោល ។

ធានី : ចឹងបើតាមពូជីង តាំងពីកាក្រក់ ភាសន ភាអី យាយចែម មួយណាកាចជាង ហើយមួយ ណាសម្លាប់ច្រើនជាង?

រស់ : ២នឹង គឺថាមិនខុសគ្នាទេ វាបើកិតទៅវាមិនខុសគ្នា ប៉ុន្តែពួកយាយចែមនោះ ភាចាមនេះក៏ វ៉ែមិនតិចដែរ ។ ប៉ុន្តែពួកនិរតិមក វាវ៉ែគ្រាន់ថាវ៉ែអ្នកពួកជាប់ខ្សែរយៈ ដូចជាទាហាន ដូច ជាធ្វើការងារអីផ្សេងៗ អាចនោះគេវ៉ែ នេះពួកនិរតិមក ។ សរសើរតិចទៅចុះ វាអនុគ្រោះ ខ្លះដែរ បើអាចស្ទើរនោះដូចមិនចេះភាសាខ្មែរ ។ និយាយពាក្យល្អយ៉ាងណា ក៏ថាឯង អាចក្រក់ ថាឯងថានេះថានោះរកវ៉ែចោល ។

ប្អូនស្រី : បងខ្ញុំបានពួកនិរតិមក កុំអីគេយកវ៉ែចោល បានពួកនិរតិដួយកុំអីយកទៅវ៉ែចោល បងខ្ញុំ ។

រស់ : ថាអូ! យ៉ាប់ណាស់ អត់មានចេះរកយុត្តិធម៌ រកខុស រកត្រូវឲ្យគ្នាទេ ។ ចុះសម័យនោះ លោកក្រុងដឹងស្រាប់ហើយ សូម្បីតែកោស៊ីស្រូវក៏ខ្លាំង បាត់ចប បាត់បង្កីក៏ខ្លាំង គេគិត អាចរឿងកំប្លែរ រឿងវ៉ែនឹងហើយ ។ ហើយដូះឡើងនេះ និយាយពីសក់នោះ៣ដើម អាត្មា ឈឺនោះរលួយអស់ សក់នៅក្បាលជង្គង់ ឡើងធំតែក្បាល ។ មុននឹងឡើងភ្នំស្រែ ទាល់តែ

ស៊ីត្រីណេសិន ភ្លឺស្រឡើងកំពស់នេះ ប៉ុនឡើងមិនរួច ឡើងទៅថយមកវិញៗ ចាំសួរកាត់
ស៊ីត្រីអស់ម៉ាកប៉ុន្នុងបានឡើងភ្លឺស្រឡើងរួច ។ បានវេទនាណាស់ ។ ហើយថាគោលបំណង
របស់វាខ្មែរក្រហមកាលសម័យនោះ ដែលវាគ្រប់គ្រងវាដឹកស្រុះកន្លែងនេះមួយ
ហើយដឹក តែលើភ្នំនោះ អាណាទៅដឹកទឹកកើត ។ មិនមែនដឹកសម្រាប់ដឹកទឹកទេ
ដឹកសម្រាប់នឹងវែ បងប្អូនទាំងអស់គ្នា ។

ធានី : តែបានដាក់ បានសម្រាប់អត់?

រស់ : អត់ទាន់បាននេះទេ វាដល់ដឹកស្រុះអីនេះនោះ ពួកនិរតីមកការងារគេផ្សេងទៅ ។
ប៉ុនគោល បំណងដែលវាដឹកនោះ មិនមែនដឹកសម្រាប់ដឹកទឹកទេ ស្រុះនោះ
ទៅលើនោះ ។ វាទុក សម្រាប់វែចោលចីងឯង ស្រុះនោះ ស្រុះនេះ វាសម្រាប់ថា
បញ្ជូនក្នុងស្រុះក៏ធ្វើមិនធ្វើ វាវែចោល ។ ប្តូរដំណើរដែនការ វាទុកតែនារីស្អាតៗ
តែម៉ាម៉ីននាក់ ដែលពួកគាមនេះ ។

ធានី : ពួកគាមអ្នកណាគេ?

រស់ : ពួកគាមខ្សឹបសួរមាននិយាយថា ។

ធានី : អ្នកណាគេ?

រស់ : ទេ! ខ្ញុំពួកគាមគេថាទេ ដួចពួកណាទេគ្នាគេច្រើន គេទុកតែនារី១ម៉ឺននាក់
ហើយគេទុកតែស្អាតៗ គេឲ្យចិននោះមកឲ្យខ្មែរយើងទៅជាចិនណាទេ
វែអាប្រុសៗចោលឲ្យទាំងអស់ ប៉ុនកម្រោង ការវាមិនដឹងយ៉ាងម៉េច ចុះដួចយ៉ាងណាទេ
អាណេះគ្រាន់តែពួក ។

ធានី : ពួក?

រស់ : បាទ!

ធានី : ចិនយាយចែមនឹង ពូដែលធ្លាប់ឃើញកាត់ផ្ទាល់?

រស់ : ខ្ញុំគ្រាន់បានម៉ាឃើញៗ មិនដែលបាននិយាយគ្នាម៉ាមាត់ ២មាត់ទេ
ព្រោះសម័យនោះខ្ញុំមិន ដែលហ៊ានទេ ។

ធានី : ពូទៅណាបានឃើញកាត់?

រស់ : ខ្ញុំធ្វើស្រែនៅនោះ ដែលថាពូសំប៉ុននៅសង្កាត់ភ្នំលាភ កាត់នោះនៅភ្នំលាភឆ្លងតាមថ្នល់ចេះ
ហើយខ្ញុំនៅខាងកើតអូរលាភៗ ដែលរោងគេ លក់សាំង លក់ម៉ាស៊ីត ។

ធានី : មានអូរមួយ ស្ពានធំ?

រស់ : បាទ! អូរនោះឯងទៅមកៗក៏ឃើញគាត់ បរទេះតាមដួលមើលទៅឃើញ ហើយនិយាយ មិនបាននិយាយជាមួយគាត់ ។

ធានី : ចុះដូចជាពួកប្រុសជាព្រះសង្ឃអីចឹង ដល់ពេលឃើញទង្វើរ តាចាម តាសន ដែលគាត់ បានធ្វើពីមុនៗមក ហើយក៏ដូចជាយាយចែមបន្តគ្នាចឹង តើពុយល់ថាម៉េចដែរ?

រស់ : អូ! យល់ម៉េចទេ លោកក្រូអើយ ពេលនោះក៏រំភើបក្នុងចិត្ត អាតិភទៅគេមិនសូវជាតិភ គិតអាជ្ញាខ្លួនឯង ថាអញមិនដឹងធ្វើរម៉េចទេ មិនដុតពីស្លាប់ទេ បើមិនស្លាប់នឹងដាច់ពោះទេ ស្លាប់នឹងគេរំហែល គិតតែក្នុងចិត្តរៀនខ្លួន ។

ធានី : ចឹងពួកធ្វើម៉េចទៅ?

រស់ : ទេ! ចេះតែនៅ ចេះនៅជូនសំណាត់ក៏បានរស់ទៅណា ។ សម័យនោះលោកក្រូដឹងស្រាប់ ហើយតែលួចស្រូវវាភិចភីគេថាខ្លាំង ។ ពាក្យថាខ្លាំង គេសុទ្ធតែរំហែលទាំងអស់ ។ ហើយ ខ្ញុំអ្នកបួសអ្នករៀបមានអី ប៉ុន្តែដល់ពេលឃើញចាប់គេរៀននោះសម័យនោះចប់ទៅហើយ ជារៀនធម្មតា គិតថាអារម្មណ៍នៅក្នុងចិត្ត អញធ្វើម៉េច ដើម្បីកុំឲ្យគេចាប់អញ ធ្វើបាប អញ គិតតែយករស់រៀនខ្លួន ។ ហើយបានអីស្តីអីចុក គេក៏មិនដែលចែកយើង យើងក៏មិន ដែលចែកគេ រស់តែរៀនខ្លួន ដឹងរកណាឲ្យបានផង ទៅណាក៏កល់ចែក កល់ល្អ រស់បក ដំឡូងមី ខ្ញុំធ្លាប់អស់ហើយ ធ្លាប់ហូប រស់បក មិនបាច់ដល់សាច់ រហូតដល់ប៉ុនមេដៃ ដំឡូង មីប៉ុនមេដៃម៉ាថ្ងៃក៏មានដែរ ថាវេទនាណាស់ ។ ហើយខ្ញុំទាំងគេទាំងខ្ញុំ មិននឹកស្មានថាបាន រស់ទេ បើគិតថា មិនស្លាប់នឹងគេរំហែលទេ មានតែស្លាប់នឹងដាច់ពោះនឹងឯង ។ ប៉ុន្តែដល់ នេះឡើងក៏បានរស់ ។ ក៏ខ្ញុំនិយាយតាមគ្រង់ទៅ ខ្ញុំឃើញក្រុមផ្ទុយប៉ុនបាតដៃមួយ ។

ធានី : ស្តីគេ?

រស់ : សៀវភៅក្រុមផ្ទុយ គេទស្សន៍ទាយរឿងពុទ្ធនាយ ធ្វើម៉េចបានទៅឃើញ បានគិតនឹងឯង មើលទៅក៏ បងថ្ងៃខ្ញុំចេះប្រាប់អ្នកសៀង ថាអ្នកអើយប្រុងប្រយ័ត្នមែនទែន ប្រុងរក្សាខ្លួន ទៅ ព្រោះក្នុងក្រុមផ្ទុយនេះគេដាក់ចេះ ខ្ញុំថាភិច “ឥឡូវ៧៨ នៅ២១ខាងក្រោយ កូនចៅ កុំបណ្តោយឲ្យលិចលង់ក្នុងសង្សារ មានពាក្យចាស់ដំណាល ថាព្រះសាសនា ទំនាយក្បួន គំរាលថានឹងរាវ ហើយរីកក្នុងចិត្ត” ៧៨ត្រូវរីកនោះឯង ។ គេថា៧៨ត្រូវរស់ហើយ គេថា៧៨ នៅ២១ខាងក្រោយ កូនចៅកុំបណ្តោយ ។ ខ្ញុំថា៧៨មុខតែរីកហើយ ប្រុង ប្រយ័ត្នខ្លួនមែនទែន ។ ដល់៧៨មែន អាពុទ្ធនាយនោះគេស្តាយមក ។

ធានី : ស្លាប់ច្រើន ឬរស់ច្រើន?

រស់ : ខ្ញុំប្រាប់បងថ្ងៃ ឲ្យប្រុងប្រយ័ត្នរក្សាសីល រក្សាខ្លួនផង តែ៧៨នេះ ។ នេះសៀវភៅត្រកាត់
ទៅ ខ្ញុំមើលឡើងចាំ ។

ធានី : ចុះសៀវភៅនឹងមានទៀត?

រស់ : អត់ឃើញទេ ឲ្យទៅកាត់ទៅ កាត់ស្រមៃមើលទៅក៏កាត់មើលបាត់ទៅ ។ សៀវភៅពុទ្ធ
ទំនាយនោះ ទស្សន៍ទាយមិនសូវខុសទេ ដែលព្រះមុនបរិនិព្វានទៅប្រាប់ពួកអនុញ្ញកម្ពីថា
សាសនាតថាគតនោះ ត្រូវរីកចំរើន ប៉ុន្តែនេះវាត្រូវរាល ប៉ុន្តែនេះវាត្រូវដាច់នេះណា
ទស្សន៍ ទាយមកស្រេច ។ ខ្ញុំមើលអានោះទៅ បានជាខ្ញុំធ្វើល្អនឹងគេទៅ ក៏បានចៀសផុត
ដល់ ៧៨រំដោះមែន ។

ធានី : ចឹងពេលរំដោះ ពូរៀតណាមចូលមកដល់នៅឆ្នាំប៉ុន្មាននៅភូមិយើង?

រស់ : រៀតណាមរំដោះវាចូល៧៩ ។

ធានី : ៧៩ខែប៉ុន្មាន ពូចាំ?

រស់ : កាលនោះ រៀតណាមវាអត់បានមកនេះទេ ដូចជាគេមកតាមថ្នល់នៅនោះ
ក៏ខ្មែរក្រហមរត់ ទៅអស់ ក៏យើងនៅនេះ ខ្មែរក្រហមរត់អស់ មានព្រៃណា
ខ្មែរក្រហមបាននៅ ។ ខ្មែរ ក្រហមវាបើរថក្រោះតាមថ្នល់ ដេញដល់ណាណា
រត់ទៅព្រៃណាអស់ ។

ធានី : ចុះកាលនឹងគេមានកៀរប្រជាជនយើងនៅនឹងទៅដែរអត់?

រស់ : កាលមុនដំបូងកៀរទៅម៉ាចំនួនប្រហែលរទេះ២-៣ ដល់កៀរទៅម៉ាចំនួនទៅ ឈ្មោះភាសុន
នេះឯង កៀរទៅកាត់ក៏ល្អចមកវិញតែម្តង ។ ក៏គេបរទេះទៅហួសចេះទៅ
កាត់ធ្វើជាបរមក មិនដល់គេ អាខ្លះក៏ចេះបាក់ព្រែកបាក់អី នៅចងនោះទៅ គេទៅបាត់
រួចមកវិញ ។

ធានី : ចឹងពូអត់បានទៅនឹងគេទេ?

រស់ : ហើ! ខ្ញុំអត់បានទៅនឹងគេទេ ។

ធានី : ក្រោយពី៧៩មក ពូធ្វើអីវិញ?

រស់ : បាទ! ដល់ក្រោយ៧៩មក គេឲ្យខ្ញុំធ្វើអនុប្រធានក្រុមយើង១០ ក្រសារៗ ធ្វើស្រែប្រវាស់
ដៃ ។ ពេលនោះក៏មានអ្នកថ្មីផង អ្នកនេះចាស់ផង
ហើយពេលនោះគេអីក៏មិនសូវមានទេ ។ ដូច្នោះ១០ ក្រសារចឹង ក៏គោ២-
៣នឹមជួយក្នុងជួយអីដើម្បីរស់ ឲ្យបានរស់ទាំងអស់គ្នាទៅ ។ ដល់ពេលបានរឹងដៃ រឹងជើងទៅ

អ្នកថ្មីក៏គេទៅស្រុកគេខ្លះទៅ យើងនេះក៏រឹងដៃ រឹងជើងក៏ បែកគ្នាទៅធ្វើរៀងខ្លួន
ចេះឯង ។

ធានី : ចឹងពូរៀបក្រសួងតាំងពីឆ្នាំប៉ុន្មាន?

រស់ : ខ្ញុំបានតាំងពីសម័យអាពត ។

ធានី : រៀបជាមួយកាត់?

រស់ : នោះឯង ខ្ញុំបានពីឆ្នាំ៧៧ ។

ធានី : ចឹងនៅឆ្នាំ៧៧រៀបក្រសួង?

រស់ : បាទ!

ធានី : រៀបនឹង ពូពេញចិត្តរៀបខ្លួនឯង ឬមួយក៏ម៉េច?

រស់ : ទេ! វាប៉ុន្មាន៥០ គិតតែចាប់ដៃគ្នានៅសម័យប៉ុលពត ៧៧ ។

ធានី : ចឹងចាប់ដៃក្នុងឆ្នាំម៉េចជួយប្រាប់?

រស់ : នែក! សម័យប៉ុលពត លោកក្រុ ខុបមាថាខ្ញុំស្រឡាញ់អ្នកណាមួយ ស្រឡាញ់នេះមួយក៏
ជួនកាលក៏ប្រាប់ម៉ែទីទៅ បើថាយើងនៅចល័តចេះ ក៏ប្រាប់ប្រធានកងយើង ថាឥឡូវខ្ញុំ
ស្រឡាញ់ឈ្មោះកនេះមួយ ឥឡូវស្នើខ្ញុំតើគេយកខ្ញុំឬមិនយក ។ បើថាគេយកទៅ ចាំរងចាំ
ខែណា ថ្ងៃណា ស្រេចគេថាម៉ាខែទៀត មាន៥០-៦០ កូ ។ ពេលទៅដល់គេហៅឈ្មោះក
និងឈ្មោះខ យើងទៅចាប់ដៃទៅ ។

ធានី : ចឹងឈ្មោះពូជាមួយឈ្មោះម៉ីនទៅ?

រស់ : បាទ!

ធានី : ជាមួយម៉ីនអី?

រស់ : ម៉ីនទី ។

ធានី : ហៅទៅ?

រស់ : បាទ! ហៅទៅ ជួនកាលក៏ដល់ខ្ញុំមិនសូវស្គាល់ក៏ចាប់ប្រឡំ វាយប៉ ។

ធានី : ចឹងដល់ពេលពួកវានឹងពេលយប់ទេ?

រស់ : យប់គេហៅយប់ ។

ធានី : គេហៅឈ្មោះ ហើយចាប់ប្រឡំម៉ីន?

រស់ : ទេ! អ្នកផ្សេងខ្លះទៀត ដូចជាអ្នកថ្មី និងអ្នកចាស់ក៏បានឡើងស្រឡាញ់មិនបានឃើញគ្នា
ជួនកាលឈ្មោះវាដូចគ្នាទៀត របស់អញដឹងដល់ទៅមិនដឹងទេ ។ ហើយរៀបការនោះឯងក៏

វាមិនមានអីជាជំរុំទេ គេគ្រាន់តែ គេអប់រំយើងតិចដែរ អប់រំថាអប់រំនេះនោះ យើងប្តេជ្ញា ដើរតាមគេទៅណា ។ កុំឲ្យធ្វើចេះធ្វើចុះវាខុសពីអង្គការដឹកនាំនេះនោះទេ គេអប់រំមកដុះវិញ ទៅ ។

ធានី : ចុះកាលនឹង អ្នកណាគេអ្នកចូលរួមក្នុងការមកធ្វើចាប់តួនឹង ?

រស់ : នែក! ប្រធានមេឃុំគេ ។

ធានី : មេឃុំគេឈ្មោះអីគេ ?

រស់ : ឃុំគេនោះ កាលនោះភាជន ។

ធានី : ភាជន ?

រស់ : បាទ!

ធានី : នៅឃុំណាវិញ កាលនឹងព្យៀបការ ?

រស់ : ឃុំព្រះនេត្រព្រះនេះឯង ។

ធានី : ចុះក្រែងថាឈ្មោះអីនោះ ?

រស់ : អំនេះ គាត់ប្រធានសហករណ៍ មកក្រោយ ។ កងខ្ញុំនៅបាទនោះ កាលនោះនៅបស្ចឹមនៅ ឡើយ ។

ធានី : ចឹងកាលពេលដែលអំនឹងមកឆ្នាំប៉ុន្មាន ?

រស់ : ណា និរតី

ធានី : ហ្នឹងហើយខាងនិរតីមកឆ្នាំប៉ុន្មាន ដែលគាត់មកក្របក្រងនៅសហករណ៍ ?

រស់ : និរតីមកនេះ ចុង៧៧ ។

ធានី : ចឹងពួកគេដើម ?

រស់ : បាទ!

ធានី : ចឹងពួកគេនៅដើម៧៧ ?

រស់ : បាទ! ប្រហែលជាពាក់កណ្តាល ៧៧ ។

ធានី : គ្រាន់ការហើយបាទខាងនិរតីមក ?

រស់ : បាទ!

ធានី : មកពេញ ?

រស់ : បាទ!

ធានី : ចឹងស្រុកព្រះនេត្រព្រះឈ្មោះ ដន ?

រស់ : បាទ!
 ធានី : កាត់មកពីបស្ចឹម?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : បន្ទាប់មកផង នឹងកាត់និយាយម៉េចខ្លះ បានព្យៀបការហើយ?
 រស់ : ចេះលោកក្រុំនៅភូមិចេះ ម៉ែឪបានទៅសាកសួរ សួរម៉ែឪនិងម៉ែឪ សាកសួរពិនិត្យ។
 ធានី : ហើយបានយើងស្នើទៅ?
 រស់ : បាទ! ស្នើទៅ។
 ធានី : ស្នើទៅយប់ឡើងបានគេហៅៗឈ្មោះ?
 រស់ : បាទ! ប៉ុន្តែនេះយើងទៅរាយការណ៍ឲ្យប្រធានសហករណ៍គេ។ សហករណ៍គេកត់ឈ្មោះទៅ
 ចាប់ផ្តើមខែណាដែលគេចាប់ក្នុងគ្នា ក៏គេហៅទៅ។
 ធានី : ចុះប្រធានកងចល័តឲ្យឈ្មោះអី?
 រស់ : ខ្ញុំ មានតែបងធំទេ។
 ធានី : ធំ កាត់ប្រធានសហករណ៍?
 រស់ : ប្រធានសហករណ៍ ខ្ញុំនេះមិនដែលបានចល័តទេ ខ្ញុំនៅនឹងភូមិ។
 ធានី : ក្រាន់តែព្យៀបប្រាប់ឈ្មោះទៅប្រធានសហករណ៍ពូ?
 រស់ : បាទ! ម៉ែឪប្រាប់ប្រធានសហករណ៍ ថាកូននឹង។
 ធានី : ប៉ុន្តែ ធំនឹងកាត់មកហើយ?
 រស់ : បាទ! មកហើយ។
 ធានី : ពូថាកាត់មកនៅចុង៧៧?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : ហើយតាផង កាត់នៅខាងបស្ចឹម?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : យាយចែមមក?
 រស់ : ប៉ុន្តែតាផងនេះ លោកក្រុំ តាក្រក់នេះគេចាប់ទៅហើយ តាផងគេអត់បានចាប់ទៅទេ នៅធ្វើ
 ការជុំនិរតីនៅជុំគ្នា។
 ធានី : ចឹងតាផង នៅរស់រាល់ថ្ងៃ?
 រស់ : តាផង ប្រហែលជានៅរស់រាល់ថ្ងៃ។

ធានី : ដឹងនៅណា?

រស់ : ព្រោះនិរតីមក ភាជន គេខ្សែទៅខាងជុំនិរតី ស្រុកជិតគ្នានោះទៅ និរតីគេអត់ធ្វើបាប
នៅធ្វើការជុំនិរតីនឹង ។

ធានី : ចឹងអត់ដឹងថាភាជនរាល់ថ្ងៃគាត់រស់នៅណា?

រស់ : អូ! មិនដឹងទេ ព្រោះសម័យរៀនណាមួយមក រត់ទៅព្រៃនោះ ។

ធានី : ចឹងភាជន បន្ទាប់ពីគាត់ក្រក់យាយចែម ចូលមកយូរហើយ ឬពេលដែលគាត់ក្រក់ចាប់ហើយ
បានយាយចែមមកដល់?

រស់ : គាត់ក្រក់នៅចេះទៅ នៅដឹកនាំនេះឯង និរតីគាត់មកដែរ ។

ធានី : មកដែរ អត់ទាន់?

រស់ : អត់ទាន់បានធ្វើបាបធ្វើកំសត់អីទេ នៅសិននៅម៉ារយៈនោះឯងប្រហែលជា២-៣ខែ ក៏ពួក
គាត់ក្រក់អីនេះ វាមិនបានមានមាត់នៅស្ងៀមឌីដងដាក់គេទៀត វាមិនមែននេះ
ឌីឌងពួកនិរតី នេះវាស្រឡាញ់ភ្នែកៗលាងខ្លួន ដាក់បាយ ។

ធានី : ស្រឡាញ់អីគេ?

រស់ : ភ្នែក សុទ្ធតែដៀលគ្នាថាមនុស្សស្រឡាញ់ភ្នែក មានប្តីភ្នែកទៅចុះ ។

ធានី : គាត់ក្រក់នឹងថាឲ្យយាយចែម?

រស់ : បាទ!

ធានី : ចឹងយាយចែមខឹងចាប់អស់ទៅ?

រស់ : ចាប់អស់ម៉ាខ្សែ ។ ទេ! ទោះបីតែមនុស្សក៏ចាប់ដែរ រឿងវាត្រូវរំលឹបបាក់ម្នាស់ៗដែរ ។

ធានី : ចឹងភាជនលើៗ?

រស់ : ដល់ភាជន នេះ អត់មានរំលឹបនេះទេ ធ្វើបាបអីទេ រស់ជុំនិរតី ។ និរតីទៅណា គាត់ទៅត្រង់
នឹង ។

ធានី : ចឹងពេលពួកវា ភាជន នឹងគាត់អ្នកប្រកាស?

រស់ : បាទ! ភាជននឹង អ្នកហៅប្រកាស ។

ធានី : កាលពេលពួកវា គេចែកផ្ទះ ចែកអី ឬក៏មានគេដប់ល្បែងអីទេ?

រស់ : អត់ទេ អត់មានដប់ល្បែងទេ មកដល់ផ្ទះចេះ បើថាមែនខាងប្រុស ខាងស្រីចេះ ថាបើ
មានមានក៏លួចលាក់ទៅ ដើម្បីផ្តាច់ខ្មោចនេះនោះទៅ ។ បើខ្លះមិនមានមាន អត់ទៅណា ។

ធានី : តែពូ ឪពុកម្តាយពូ?

រស់ : ខ្ញុំនេះ គេទុកមារ៉ូមួយ ។

ធានី : ម៉ែឌីដីនាំសស័ស័នខាង ?

រស់ : បាទ!

ធានី : ចិនព្យៀបការតាំងពី៧៧រហូត ហើយមកដល់រាល់ថ្ងៃពុមានមុខងារធ្វើអីដែរ?

រស់ : ខ្ញុំដល់ពេលក្រោយមក រៀនណាមចូលមក ខ្ញុំធ្វើអនុប្រធានក្រុម ។ បន្ទាប់ពីធ្វើអនុប្រធាន
ក្រុម ខ្ញុំធ្វើប្រធានក្រុម ។ ដល់ប្រធានក្រុមគាត់ចាស់ជរាពេក គាត់ឲ្យខ្ញុំធ្វើប្រធានក្រុម ។

ធានី : ឆ្នាំប៉ុន្មានប្រធានក្រុម ?

រស់ : ៨២ ។ ដល់ពេលប្រាំ៨៣នេះ គេឲ្យខ្ញុំធ្វើអនុប្រធានភូមិ ។

ធានី : អនុភូមិយើងនេះ ?

រស់ : បាទ! អនុប្រធានភូមិ ។

ធានី : អនុភូមិស្រះកើត ?

រស់ : បាទ! ស្រះកើតនោះឯង ។

ធានី : ហើយម៉េចទៀត ?

រស់ : អនុប្រធានភូមិទៅ ពេលនោះលោកគ្រូអើយដូចថាវារៀនដល់ហើយ អនុប្រធានភូមិថ្មី
ព្រោះថាសម័យវានៅសង្គ្រាមដូច្នោះ មេភូមិពេលនោះរែកអំរែកដល់ទៅ៤-៥ ណាអំរែក
ក្រសារ ណារែកទាហានខាងនេះ ណារែកខ្មែរក្រហម ណារែកប៉ារ៉ា ទូងរែកដងបុកគ្នា
ឡើងឆាប់ ឡើងរស់ ។ ហើយខ្ញុំមិនដែលបានទៅដេកផ្ទះនេះទេ ត្រង់ណាដែលមានដុំអាចម៍
ត្រង់ណាដែលមានដុំខ្នាំង ខ្ញុំដេកត្រង់នោះ ព្រោះដេកក្នុងផ្ទះគេមករកនៅផ្ទះពួកខ្មែរក្រហម
តែគេឃើញត្រង់ណា គេសម្លាប់ចោលត្រង់នោះ ។ ដល់ហើយដេកហាលភ្លៀងហាលផ្កុរតែ
ឯងទៅរៀន កម្មណាស់ ទម្រាំបានស្រួលប៉ុន្មាននេះ ។

ធានី : ចិនកាលធ្វើអនុភូមិនឹង ពូជីនរៀនដែលប្រជាជនទៅព្រះនេត្រព្រះ ដែលថាខ្មែរក្រហម
បាញ់សម្លាប់?

រស់ : បាទ! ដែលខ្មែរក្រហមសម្លាប់នៅត្រពាំងថ្មនោះ ខ្ញុំនេះឯង អ្នកចាត់តាំង ។

ធានី : ឆ្នាំប៉ុន្មានដែរ ?

រស់ : អូ! ភ្លេចឆ្នាំ ។ ប្រហែលជា៨៨ ៨៩នេះឯង ។

ធានី : កាលនឹងម៉េច ?

រស់ : ទិសគេដាក់ពីលើមកដាក់គ្រប់តែស្រុក តែភូមិនោះឯង គេឲ្យបងប្អូនយើងនេះទៅដឹកបារីន
ដើម្បីទាហានការពារក-៥ ដូចវរសេនាជន។

ធានី : ដឹកអីគេ?

រស់ : ដឹកបារីនការពារ បារីនជុំវិញភូមិឲ្យប្រជាជនដឹក ទាហានការពារ។

ធានី : ចុះម៉េចបានទៅដឹកនៅគ្រពាំងថ្មវិញ?

រស់ : ព្រោះគ្រពាំងថ្មនឹង អត់ទាន់បានដឹក ព្រោះកម្លាំងវាចល័តគ្នា ជួនកាលរត់ទៅដឹកនេះ ជួន
កាលទៅដឹកនោះ យើងទៅដឹកគេ គេធ្វើដីយើង ទៅសំបើមដូចជាក-៥ វរសេនាជន។

ធានី : តែអាណិតមិនមែនក-៥ទេ?

រស់ : ទេ! អាណិតមិនមែនក-៥ទេ គេឲ្យទៅដឹកបារីនរួចយើងមកវិញ។

ធានី : បារីននឹងយ៉ាងម៉េច?

រស់ : ដូចបន្ទាយទាហាន។

ធានី : គ្រង់សេរ?

រស់ : យើងដឹកជុំវិញចេះ កន្លែងពួកនេះនៅជិតជុំវិញ។

ធានី : ដូចស្រះ?

រស់ : បាទ! ទាហាននៅការពារយាម។

ធានី : ហើយប៉ុន្មាននាក់ភូមិយើងទៅ?

រស់ : អី! កាលនោះទៅប៉ុន្មាននាក់ទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំឲ្យដល់មេភូមិ អីដល់ភារុនគេមេភូមិ ហើយខ្ញុំអនុមេ
ភូមិ ជំនួសមេភូមិអីទាំងអស់ ខ្ញុំប្រើឲ្យភារុនទៅ។ ប្រើភារុននាំបងប្អូនទៅ។

ធានី : ប៉ុន្មាននាក់?

រស់ : ទៅកាលនោះទៅច្រើន ប្រហែល៤-១០-២០ នាក់។

ធានី : ថា២០ នាក់?

រស់ : បាទ! ថា២០ នាក់ចុះ។ ដល់ទៅដល់ទៅ គេធ្វើរោងធ្វើអី មិនទាន់បានដឹកទេ ធ្វើរោងអា
ភូមិគេក៏ទៅ យើងក៏ទៅ។ ជាពិសេសសំបើមច្រើនជាងគេ ប៉ោយព្រីង ប៉ោយសំរោង ដែល
សំបើមច្រើន។

ធានី : ហេតុអី?

រស់ : ខ្មែរក្រហមមកបាញ់។

ធានី : ពេលកំពុងដឹកនឹង?

រស់ : ទេ! អត់មានកំពុងដឹកទេ ទៅដល់អត់ទាន់បានដឹកទេ ទៅដល់ធ្វើរោងនៅក្នុងរូបថាដឹក ស្បែក ឡើងដឹក ថ្ងៃមិនទាន់បានដឹកយើងធ្វើរោងសិន ។ ដល់ធ្វើរោងអីរួចទៅ ឈ្មោះតាសំឡឹវ ថាកុំដេកថ្ងៃនេះថ្ងៃមិនល្អទេ យើងចាំទៅដេកភូមិសិន ស្បែកចាំថ្ងៃល្អ ចាំយើងមកពីផ្ទះ ហើយយើងរកថ្ងៃល្អដេក នាំគ្នាទៅដេកភូមិ ។ ដល់ពួកព្រះនេត្រព្រះនេះ គេមិនបានដេកនៅ នោះទេ ដេកនៅរោង ។ ដល់ដេកនៅរោង ខ្មែរក្រហមមកដល់ក៏បាញ់គ្នាចេះចុះ ។ បាញ់គ្នា តតាំងមានអី ។

ឆានី : ចុះពួកដូចជាជួយយើងមានទៅជួបប្រជាជនទូទៅវិញ ព្រោះកន្លែងនឹងកន្លែងគេច្បាំងគ្នា ម៉េច មិនព្រមព្រាបទាហានអ្នកទៅវិញ?

រស់ : អត់មានកន្លែងច្បាំងគ្នាទេ អា នោះគេឲ្យយើងទៅដឹក ដើម្បីការពារទូទាហាននៅនោះ គេ ការពារកុំឲ្យខ្មែរក្រហមចូលស្រុក ចូលភូមិបាន មិនមែនសម្រាប់ទៅតតាំងគ្នាទេ ។

ឆានី : ឲ្យយើងប្រជាជនទៅដឹក?

រស់ : ឲ្យទៅដឹកដូចចូលវរសេនាជនក-៥ ឲ្យប្រជាជនយើងអ្នកកាប់ដុំកាប់ព្រៃទៅ ទាហានគេ នៅយាមខ្នាំង ឲ្យឃើញពីចំងាយ ។

ឆានី : ចឹងទាហានអ្នកមើលពីចំងាយ ហើយបានយើងអ្នកកាប់?

រស់ : ទេ! ទាហាននៅជិតនឹងឯង ប៉ុនពេលដែលយើងកាប់ ឲ្យប្រជាជនយើងអ្នកកាប់ យប់ឡើង បានវាមក ។

ឆានី : ប៉ុន្តែ ប្រជាជននៅលាយជាមួយទាហាននឹងទៅ?

រស់ : ទាហានគេនៅណា ទាហានមិនមានប៉ុន្មាន ទាហាននៅតិចតួច ក៏នៅបំរុងតតាំងទេ ថាប្រជា ជនគេធ្វើបាប ក៏ទាហានគេមិនហ៊ាននៅ ។ ដល់យប់ឡើងបានគេបាញ់គ្នាទៅ រឿងតិចតួច គេដុតរោងពីលើទៀត ខ្មែរក្រហម ។ ដុតរោង អាគ្នារបួសហើយនេះរោងពីលើទៀត គេប ទៅណា រួច ឆាប់ក្នុងភ្លើងនឹងហើយ ។ ឆាប់អស់ច្រើនកាលនោះ ។

ឆានី : ចឹងបន្ទាប់មកម៉េចទៀត បន្ទាប់ពីពួកអនុភូមិហើយ ពួកអីទៀត?

រស់ : ដល់ខ្ញុំធ្វើអនុភូមិនោះរួច ចប់សព្វគ្រប់ទៅ ដល់ពេលឆ្នាំ៨៥នេះ ខ្ញុំធ្វើឃុំនេះ ខាងវិភាគ ទាន ។

ឆានី : ឃុំអីគេ?

រស់ : ឃុំព្រះនេត្រព្រះ ។

ឆានី : ពួកអីមេឃុំ ឬក៏?

រស់ : អត់ទេ ខ្ញុំខានកូនចៅគេ នៅខាងវិភាគទាន កាលសម័យនោះវិភាគទាន ។
 ធានី : ធ្វើសមាជិក ?
 រស់ : អត់ទេ សមាជិកក៏មិនមែន អីក៏មិនមាន អីគេដកពីនេះទៅ គេសម្រាប់នៅវិភាគទាន ។
 វិភាគទាននោះបានន័យថា ពេលដែលរៀនណាមរំដោះបាន កាលនោះគេមិនទិញស្រូវ គេ
 ឲ្យមេភូមិនោះទិញស្រូវពីប្រជាជនម៉ាក៏ឡូ៧-៨កាក់ ។ ដូច្នោះ គេឲ្យបងប្អូនមកលក់ស្រូវ
 ហើយខ្ញុំសុំវិភាគទានពីគេ កាលនោះស្រូវប៉ុននេះប៉ុននោះ សុំវិភាគទានប៉ុន្មាន ២រៀល
 ឬ២-៣កាក់ ។
 ធានី : តែពូវិភាគទាននឹង ឬក៏ ?
 រស់ : អត់ទេ គ្មានប្រធានទេ ប្រធានគេនៅស្រុកនោះ ប៉ុន្តែខ្ញុំគ្រាន់ជាកូនចៅអង្គុយចាំប្រមូល
 ស្រូវ ។
 ធានី : តែនៅឃុំយើងនឹង ?
 រស់ : បាទ! ប៉ុន្តែមិនមានប្រាក់ខែ មានរបបអីតិបទេ ។
 ធានី : តែគេហៅអី អ្នកវិភាគទានចឹង ?
 រស់ : វិភាគទានៗឃុំ ។ បានឈប់វិភាគទាននោះទៅ ដល់ឈប់លក់ស្រូវ ខែវស្សាឡើងក៏ខ្ញុំធ្វើ
 កសិកម្ម ។
 ធានី : ធ្វើអីគេកសិកម្ម ?
 រស់ : កសិកម្ម ទប់មាដាដីស្រែ ដីព្រៃ ដួលត្រាក់ទ័ររដ្ឋទៅភ្នំទៅនេះទៅនោះ ។
 ធានី : ប៉ុន្តែនៅក្នុងវិភាគទាននឹងដែរ ?
 រស់ : អត់ទេ ។
 ធានី : ផ្សេងទៀត ?
 រស់ : ដល់ខាងកសិកម្មនេះ មើលដី មើលផ្ទៃបងប្អូនប្រជាជន ។
 ធានី : ចែកដីឲ្យគាត់នឹងមែន ?
 រស់ : បាទ!
 ធានី : គេហៅអីគេកន្លែងនឹង ?
 រស់ : គេហៅកសិកម្ម ។
 ធានី : អត់ទេ ពេលនឹងមុខងាររបស់ពូ គេហៅអីគេ ?
 រស់ : មុខងារកសិកម្ម ។

ឆានី : តែសម្រាប់ភូមិនឹងដែរ?

រស់ : បាទ! ប៉ុនមេឃុំ ។

ឆានី : គេដាក់មេឃុំ?

រស់ : ទេ! មេឃុំគេផ្សេង ។

ឆានី : ចុះដាក់អី?

រស់ : វាអត់មានជា នោះហើយធ្វើការនៅកន្លែងឃុំ ប៉ុនមានភារកិច្ចស្តីទេ ប៉ុនគេដាក់ទៅខាងកសិកម្ម ទៅខាងវិភាគទាន ។

ឆានី : ប៉ុន្តែពួកមានសារចែក មើល ដី ធ្វើស្រូវ និងចែកដីសម្រាប់ប្រជាជនដែលមកភូមិនឹង?

រស់ : បាទ! ដោះស្រាយដីដែលមានរឿងរ៉ាវអីនេះនោះ ។ ដល់ឈប់ពីនោះទៅ បានខ្ញុំនេះខាងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា ។

ឆានី : នៅឆ្នាំប៉ុន្មាន?

រស់ : សមាជិកក្រុមប្រឹក្សានៅឆ្នាំ២០០២ ។

ឆានី : ចុះឥឡូវ?

រស់ : សព្វថ្ងៃអត់ ។

ឆានី : ឥឡូវសម្រាកនៅដូចម្តេច?

រស់ : បាទ! សម្រាកនៅដូចម្តេច ។

ឆានី : ធ្វើស្រែចំការដែរ?

រស់ : ចំការចុះហើយ ធ្វើដូចជាមាត់ធ្វើចំការរួចម៉ាំវៃ គឺចក្ខុចង្សំ ធ្វើតែស្រែ ។

ឆានី : ធ្វើស្រែច្រើនជាង?

រស់ : ស្រែខ្ញុំ ដីដែលគេចែកឲ្យដូចតែបងប្អូន ប៉ុនខ្ញុំបានទិញក្រៅ មិនទិញវាលនេះទេ ទៅទិញដល់វាលដូនឡឹក ដល់ទៅអី ទៅទិញបាននេះនោះបានសរុបទៅ២០ហិចតាៗនេះ ដល់ខ្លួនចាស់ហើយក៏ដោះដូរលក់ចង់លក់ស្រែទៅវិញគ្រាន់ធ្វើបុណ្យធ្វើទាន ។

ឆានី : ចិនក្រសារពូអត់មានកូនទេ?

រស់ : អត់ ។

ឆានី : ចិនមីនចាន់ ទី?

រស់ : បាទ! គ្មានទេ(កូន) ។

ឆានី : ពូដែលដឹងរឿងតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម?

រស់ : អត់ដឹងទេ លោកគ្រូ ព្រោះថាខ្ញុំក៏ ។
 ធានី : អត់ទេ ដែលពួកវាមានតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំ?
 រស់ : ពួកវាដែរ ពួកវាមរាជ្យ ប៉ុន្តែពួកវាមនេះ វាមិនដែលបានទៅ គេហៅទៅកាត់ទោសកាត់អី ខ្ញុំ
 ក៏មិនដែលទៅឃើញទៅអីទេ ។
 ធានី : ប៉ុន្តែបានដឹងដែរ?
 រស់ : បានដឹងថាទៅតាម ។
 ធានី : ពួកវាទៅទេ?
 រស់ : បាទ! កាត់ទោសៗទៅហើយ ។ ចង់ដើរលេងហើយ ចង់ទៅកាត់ទោសកុំឲ្យប្រកែកបានពី
 សម័យកាលនោះ ដែលថាកាត់ធ្លាប់បានរស់ ធ្លាប់បានល្បីជួរចត់សម័យនោះ កុំហៅកែកុន
 ទៅ ចេះទៅចុះបាន ។
 ធានី : ចឹងពួកវាមានប្រយោជន៍អីអត់?
 រស់ : តុលាការមានប្រយោជន៍ ប៉ុន្តែពេលកាត់ទោសស្រាប់ដឹងយ៉ាងណា ដឹងថាឈ្នួលយ៉ាងៗ
 ណា ។
 ធានី : ពួកវាដឹងថាកាត់ទោសខុសហើយ មានដឹងរឿង?
 រស់ : កាត់ហើយ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាទោសដែលសម្លាប់ច្រើន ក្នុងណាស់ថាយើងសម្លាប់ចោលឲ្យអស់
 ដល់អាចេះក៏កាត់ទៅក៏ដូចជាមិនកាត់ដដែល ទៅជាប់កុកអ្នកធំ ក៏ស្រួលជាងយើងអ្នកស្រែ
 ទៅទៀត ដេកតែពួក ដេកតែស្ត្រី ស៊ីម៉ាស្រឡាញ់ ហើយឈឺម៉ាតិចពេទ្យគេព្យាបាល មិន
 ដឹងថាយ៉ាងណា ។
 ធានី : ដោយសារសម័យឥឡូវយើងមានសិទ្ធិមនុស្ស មានអីចឹង វាអត់ដូចសម័យខ្មែរអីចឹងកាត់
 មិនដែលបានដឹងសិទ្ធិមនុស្សយ៉ាងម៉េច ។ បើសិនជាយើងធ្វើដូចជាកាត់នៅសម័យនឹង មាន
 តែយើងជាកាត់ដដែល ។ ចឹងយើងកាត់ទោសកាត់យ៉ាងម៉េចកើត បើសិនជាដូចថាកាល
 សម័យនឹង កាត់បង្កប់បាយយើង បើសិនជាយើងធ្វើឥឡូវកាត់អាយុច្រើនហើយ ។ បើ
 កាត់អត់បាយមានអ្នកណាមកកាត់ទៅកាត់ទោសកើតទៀត ។ ហើយសម័យនឹងកាត់នឹង
 យើងខុសអី ដែលហៅមកកាត់ទោសចឹង អត់មានទេ អ្នកស្លាប់គឺស្លាប់ហើយ ។ ដូចកាត់
 និយាយចឹង ។
 រស់ : អត់មានទេ អត់មានកាត់ទោស ។

ធានី : ដល់ពេលចឹងសម័យយើងឥឡូវត្រូវរកខុសរកត្រូវ ហើយដើម្បីក្មេងៗក្រោយទ្វេបានដឹងថា
ទោះជាអ្នកនឹងធ្វើយូរមកហើយ ទោះជាគាត់ចាស់ក៏ដោយក៏ត្រូវយកកាត់មកកាត់ទោស
ដើម្បីទុកឲ្យជាមេរៀនមួយទុកឲ្យក្មេងជំនាន់ក្រោយ ។ ហើយអ្វីដែលសំខាន់ តុលាការរាល់
ថ្ងៃ ថាមានពួក មានខ្មើយ មានអីៗហូបចុកនឹង គឺគេថែរក្សាសុខភាពគាត់ ដើម្បីឲ្យកាត់
ទោសឲ្យរួច ព្រោះបើមិនចឹងទេ មិនទាន់បានកាត់ទោសដង កាត់ស្លាប់ទៅ យើងធ្វើម៉េចដឹង
រឿង ។ ចុងក្រោយយើងអត់បានច្បាស់ទាំងអស់គ្នាដែល
ដូចអ្នកដែលស្លាប់នៅសម័យមុន ចឹង សម្លាប់ទៅអ្នកដែលស្លាប់នឹងកាត់អត់ដឹងថា
កាត់មានកំហុសអីដងពេលខ្លះ ហើយបង ប្អូនក៏អត់ដឹងដែរ ។ ដល់ពេលឥឡូវនេះ
ដែលយើងយកកាត់មកកាត់ទោសទាំងអស់នេះទៅ យើងដឹងទាំងអស់គ្នា មិនថាពួក
មិនថាសាច់ញាតិកាត់ទេ យើងដឹងថាកាត់នឹងមានធ្វើអី ហេតុ
អីបានកាត់ត្រូវគេយកមកកាត់ទោសចឹង ។ ចឹងពូជីដឹងថាខុបកាត់ទោសប៉ុន្មានឆ្នាំ?

រស់ : ហើ! ត្រង់នោះ ដូចអត់សូវបានដឹង ។

ធានី : ចុះពូជីដឹងថាប៉ុន្មានឆ្នាំទៀត ដែលគេនឹងត្រូវយកមកកាត់ទោសបន្តទៀត?

រស់ : ដល់ខានស្តាប់យូរក៏ភ្លេច ។

ធានី : ខុប កាត់ត្រូវបានគេកាត់ទោសហើយ ហើយគេចេញសាលក្រមកាលពីថ្ងៃ៣០ ខែមិថុនា
ក៏ប៉ុន្តែគេមានប្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្តទៀត រហូតដល់ឥឡូវ ដោយសារតែកាត់អត់ពេញចិត្តនឹងការ
សម្រេចចិត្តរបស់តុលាការ ។ តែគេកាត់ទោស៣០ឆ្នាំ គេសំរួចចុះឡើងនៅសល់១៧ឆ្នាំ ។
ចឹងគេអត់ពេញចិត្ត គេប្តឹងត ។ ប៉ុន្តែរឿងរបស់ខុប បន្ទាប់ពីប្តឹងឧទ្ធរណ៍ហើយ គឺចប់ហើយ
គេហៅប្តឹងសារទុក ប្តឹងកំពូលនឹង ។ ប្តឹងលើកចុងក្រោយនឹងគឺចប់ ពេលដែលសាលក្រម
ចេញមកគឺអស់ហើយ ដែលខានតុលាការនឹងចេញសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ ។ នឹងចប់ខុប
ហើយបញ្ជូនកាត់ទៅព្រៃសហើយ កាត់លែងបាននៅកន្លែងម៉ាស៊ីនត្រជាក់ទៀតហើយ ។
ដោយសារតែមុននឹង កាត់អត់ទាន់កាត់ទោសហើយ អត់ចេញសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ
របស់តុលាការ ចឹងគេអត់ទាន់យកទៅទេ ។ ដល់ពេលឥឡូវគេចេញហើយ កាត់នឹងត្រូវ
បញ្ជូនទៅព្រៃសវិញ គេឲ្យនៅដូចយើង ។

រស់ : បាទ! កាត់ទោសចេះតែកាត់ហើយ ប៉ុន្តែអាជ្ញាធរធ្វើបាប ធ្វើកំសត់ វាមិនគួរមាន ។

ធានី : ចា! ត្រូវហើយពូ វាមិនអាចក្រឡប់មកវិញបានទេ រឿងវាដែលពូឆ្លងកាត់វាលំបាកយ៉ាង
ម៉េច អ្នកផ្សេងយ៉ាងម៉េច ។

រស់ : អានេះរឿងមួយត្រឹមត្រូវហើយ ដូចជាយើងមានកំហុសហើយ យើងមិនធ្វើបាបត្រឹមត្រូវហើយ ។ បើកាលណាធ្វើបាប យកពារទៅសន្តិការក៏មិនចេះអស់ដែរ ។

ធានី : សព្វថ្ងៃនេះ គេនឹងកាត់ទោសសម្រាប់ករណី០០២នឹង គេកាត់ទោសចំនួន៤នាក់ទៀត ដែលជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៅសម័យខ្មែរក្រហម មាននួន ជា, អៀង សារី, អៀង ធីរិទ្ធ, ហើយនឹងខៀវ សំផន ។ ពូដែលពួកឈ្មោះអ្នកទាំងអស់នឹង?

រស់ : ពួកកាលពេលសម័យដឹកនាំដែលខ្មែរក្រហមច្រូត មានខៀវសំផន មានអៀង សារី, ប៉ុល ពត ។

ធានី : តាម៉ុក?

រស់ : ទេ! តាម៉ុកទើបពួកក្រោយសង្គ្រាម បើដឹកនាំប្រទេសកាលពីមុនពួក២-៣នាក់នឹងឯង ។

ធានី : ដឹងពួកកាត់ជាអ្នកណា?

រស់ : ទេ! ពូថាខៀវ សំផន កាត់ខាងរដ្ឋមន្ត្រីការពារប្រទេស ។

ធានី : អត់ទេ កាត់ខាងប្រមុខរដ្ឋ?

រស់ : ប្រមុខរដ្ឋ ។

ធានី : កាត់នៅឆ្នាំ៧៦ កាត់ឡើងប្រមុខរដ្ឋបន្ទាប់ពីសម្តេច ។

រស់ : ចុះអៀង សារី?

ធានី : អៀង សារីបានក្រសួងការបរទេស ។

រស់ : ចុះប៉ុល ពត?

ធានី : ប៉ុល ពត ប្រធានធំ សម័យនឹងគេហៅនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

រស់ : បាទ! នោះឯង ។

ធានី : ហើយ ប៉ុល ពត គេអត់កាត់ទោសទេ ដោយសារកាត់ស្លាប់ហើយ ចឹងរឿងរ៉ាវអស់នឹង យើងអត់ដឹងដដែល ដោយសារកាត់ស្លាប់ អ្នកផ្សេងក៏ស្លាប់ យើងអត់ដឹងថាតើកាត់មាន ទោសអី ឬកាត់នឹងមានទោសអី យើងត្រូវចោទពីអីខ្លះ ក៏អត់មានដឹង ព្រោះកាត់អត់បាន នៅរស់តទល់ជាមួយយើង ។ ចឹងយើងបានដឹងថាប៉ុលពតជាប្រធានធំនៅសម័យខ្មែរក្រហម ដោយសារតែអ្នកក្រោយ ខៀវ សំផន ជាប្រមុខរដ្ឋ, អៀង សារី កាត់ជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង ការបរទេស, អៀង ធីរិទ្ធ កាត់ជាប្រពន្ធរបស់អៀងសារី ដែលជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច ខាងថ្នាំពេទ្យខាងអី, ហើយមួយទៀត នួន ជា កាត់ជាប្រធានរដ្ឋសភា ។ អ្នកទាំង៤នឹង ត្រូវគេយកមកកាត់ទោសនៅតុលាការ ។ ហើយចោទទាក់ទងនឹងបទល្មើសអន្តរជាតិច្រើន

ណាស់ ប៉ុន្តែវាសរុបសេចក្តីទៅ គឺទាក់ទងនឹងរឿងដែលកាត់ទាក់ទងនឹងបង្កតំបាយ
បង្កឱ្យធ្វើ ការជាទំនំ សម្លាប់មនុស្ស ដែលធ្វើឱ្យប្រជាជនខ្មែរស្លាប់ជាច្រើននាក់
ហើយបង្កជម្លោះស គ្រប់បែបយ៉ាង ដូចពួកគ្រូវធ្វើការហត់ បំបែកចេញពីឪពុកម្តាយ
ដូចជាអត់បាននៅជាមួយ គ្រួសារ អត់បាននៅជាមួយកូន ជាមួយម្តាយ
ហើយទៅធ្វើការឆ្ងាយៗពីផ្ទះ បាក់កម្លាំង ហូបអត់គ្រប់គ្រាន់ ស្នាក់នៅអត់បានគ្រប់កន្លែង
មានទឹកហូប ខោអាវស្លៀកពាក់ និយាយ
ទៅទាក់ទងនឹងប្រជាជនយើងដែលអត់មានសេរីភាពគ្រប់បែបយ៉ាង ។ ហើយឥឡូវ គេចាប់
ផ្តើមរៀបចំកាត់ទោសពួកកាត់ហើយ ។ ហើយពួកយល់យ៉ាងម៉េចដែរ ចំពោះការកាត់ទោស
នឹង ?

រស់ : ទេ! កាត់ទោសនឹងមានយល់យ៉ាងម៉េច កាត់ទោសនឹងបើដូចខ្ញុំនិយាយពីខាងដើម បើថា
យើងយកទោសកំហុសពួកនេះទៅធ្វើបាបយើង ទៅកាប់សម្លាប់គ្នាចោលក៏មិនបានដល់
ប្រយោជន៍ ដល់កាត់ទោសបណ្តើរ ព្រោះថាដូចខ្ញុំថាចឹង យកពៀរទៅសងពៀរ
វាមិនត្រឹម ត្រូវទេ ។ ពិចារណា បើសិនទប់មាថាសម្លាប់ឪពុកគេ
កូនគេក៏នៅមានការសន្តិសុខ គេនៅ តែគេបើយើងយកអាពោលនេះទៅសងវិញនោះ ។
កាត់ធ្វើនេះត្រឹមត្រូវហើយ រដ្ឋាភិបាល ខ្ញុំមិនមានទំនាស់អីទេ ត្រឹមត្រូវហើយ
កាត់ទោសនេះ ។

ធានី : ពូមានឈ្មោះអីដែរ ?

រស់ : ឈ្មោះ ពេជ រស់ ។

ធានី : ឆ្នាំនឹងអាយុប៉ុន្មាន ?

រស់ : ខ្ញុំ ៥ ៦ ។

ធានី : ពូមានស្រុកកំណើតនៅណា ?

រស់ : ស្រុកកំណើតនៅនេះឯង ។

ធានី : ស្រុកកំណើតនៅភូមិឃុំអី ?

រស់ : ភូមិស្រែខាងកើត ឃុំព្រះនេត្រព្រះ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តប៉ៃលិន ដើមមិញខេត្ត
បាត់ដំបងនោះ ប៉ុន្តែដល់ខេត្តសព្វថ្ងៃ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

ធានី : ឪពុកពូឈ្មោះអី ?

រស់ : ឪពុកខ្ញុំឈ្មោះ ពេជ ធីន ។ ប៉ុន្តែកាត់ស្លាប់ហើយ ។

ធានី : ស្ទាបពេលណាដែរ?
 រស់ : ស្ទាបដែលរៀនណាមចូល ។
 ធានី : រៀនណាមចូល៧៩?
 រស់ : ទេ! ខ្ពង់៨៥ ៨៦ ។
 ធានី : ៨៦ ដោយសារអីដែរ?
 រស់ : កាត់មានជម្ងឺរោគា កាត់ចាស់ហើយ ។
 ធានី : ចុះម្តាយពូឈ្មោះអីកេ?
 រស់ : ម្តាយខ្ញុំឈ្មោះ ភីម ឆួន ។ កាត់ស្ទាបដែរ ។
 ធានី : ស្ទាបពេលណា?
 រស់ : ស្ទាបក្រោយឪពុកខ្ញុំ ។
 ធានី : ប៉ុន្មានឆ្នាំ?
 រស់ : ស្ទាបប្រហែលជា៧៦ ៧៧ ។
 ធានី : ដោយសារអីដែរ?
 រស់ : ជម្ងឺរោគារបស់កាត់ ។
 ធានី : ពូមានបងប្អូនប៉ុន្មាននាក់?
 រស់ : ប្អូន៤នាក់ ។
 ធានី : ស្រីប៉ុន្មាន ប្រុសប៉ុន្មាន?
 រស់ : ស្រី១ ប្រុស៣ ។
 ធានី : កាត់នៅរស់ទាំងអស់ទេ?
 រស់ : ទេ! បងប្អូននោះស្ទាបមួយ នៅសល់៣ ។
 ធានី : ស្រីប្រុស ស្ទាប?
 រស់ : ស្ទាបប្រុស ។
 ធានី : ដោយសារអីដែរ?
 រស់ : អាណា ដោយសារទឹកនោមផ្អែម ។
 ធានី : ស្ទាបឥឡូវទេ?
 រស់ : ស្ទាប២-៣-៤ឆ្នាំ ។
 ធានី : អាច២០០៦ ?

រស់ : បាទ! ប៉ុន្តែនោះឯង ដាក់២០០៥ នៅសល់បង់បួនពាន់ក្នុង ។
 ធានី : សព្វថ្ងៃពួកអ្នកមានកូនទេ?
 រស់ : អត់ នៅតែកូនចិញ្ចឹម ។
 ធានី : មានកូនចិញ្ចឹមប៉ុន្មាននាក់?
 រស់ : កូនចិញ្ចឹមនេះមាន២ នៅនេះមួយ ក៏នៅជើងនោះមួយ ។
 ធានី : តែសុទ្ធតែកូនទាំងអស់?
 រស់ : ទេ! អា កូនចិញ្ចឹមនោះ អា នោះស្រុកនៅបាក់ដំបង ដឹងថា នៅណាទេ ។
 ធានី : ឈ្មោះអីគេ?
 រស់ : ឈ្មោះ អាត្រឿ បានប្រពន្ធហើយ កូន២-៣នាក់ ។
 ធានី : ហើយមួយទៀត?
 រស់ : មួយទៀតនេះ ឈ្មោះ បាប បួនកូនប្រពន្ធខ្ញុំបង្កើត ។ ។
 ធានី : ពួកអ្នកអីចង់សួរពួក ពួកមានអីចង់សំណូមពរ ឬមានអីចង់បន្ថែមនូវអ្វីដែលខ្ញុំអត់បានសួរ?
 រស់ : ទេ! គ្មានបន្ថែមអីទេ លោកក្រុមឆ្លើយអស់ទៅហើយ កាត់ទោសខ្មែរក្រហមអីផង ។
 ធានី : ពួកមានលេខទូរស័ព្ទទេ?
 រស់ : ០៥៤ ៦៦៧ ៥៥១១ ខ្ញុំមិនដែលបានប្រើ ។
 ធានី : ចឹងអរគុណពួកប្រើន ។
 រស់ : បាទ!

« ចប់ »